4 Μαΐου 1896. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. Ἀριθμὸς 14

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Διευθυντὴς Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ ΒΕΗΣ

Συντάκται Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐκδόται: Κ. ΖΙΒΙΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλλαδίου: **Ἰ. Γρυπάρη,** «Δυὸ λαμπάδες».— **Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου,** «Μαργαρίτα».— **Γρ. Ξενοπούλου,** Ὁ «Ψυχοπατέρας» (δρᾶμα). — **Ἠλία Σταύρου,** «Εἰκόνες».— ∴ Χρ. Χατζηχρήστου, «Ἀναγνώρισις». — **Η. Ardel** «Καρδία Σκεπτικιστοῦ» (μυθιστορία).

Ἐξωφύλλου: **Σάνκο Πάνσα** «Ἀπογεματιανή». — **Γ. Ι. Κάρ.** «Ἀνάλεκτα». — Μικρὰ χαρτάκια — ἐρωτήσεις — ἀπαντήσεις. — **Ἀλληλογραφία».** κτλ.

Συνδρομή: Ἐν Κωνσταν]πόλει γρ. **40.**—Ταχυδρομικῶς γρ. **54.**—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. **12.**—Ἕκαστον φυλλάδιον γρ. **1.**

Ἅμα τῇ πληρωμῇ τῆς συνδρομῆς δίδεται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μυθιστορήματος.

Adresse: N. PHALÈRE BEY

Directeur de "L'ECHO LITTÉRAIRE,,

12 Rue Haratchi, Galata - Constantinople.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις Κ. ΖΙΒΙΔΟΥ καὶ Σας, Γαλατᾶ, ὁδὸς Χαρατσῆ, ἀριθ. 12.

1896

ΑΠΟΓΕΜΑΤΙΑΝΗ

Ἀφεντικό μου,

Εἶναι πρωτομαγιά. Σὲ κάθε ξημέρωμα τῆς πρωτομαγιᾶς, πολὺ μελαγχολικὸς ξυπνῶ, γιατὶ συλλογιοῦμαι πῶς ὁ εὔμορφος ὁ μῆνας ποὺ μὲ καρδιοχτύπα τὸν ἐπερίμενα, ἦλθε καὶ θὰ περάσῃ· Ἔχει κάθε τελειωμὸς τοῦ Μαΐου ξεχωριστὸ φαρμάκι... θὰ μαραθοῦν τὰ λουλούδια τὰ μυριόχρωμα ποὺ στολίζουν τοὺς κάμπους.

Καὶ ἡ πειὸ ὑπνιάρα πολίτισσα ξυπνᾶ πρωὶ πρωί. Τὰ φαγητὰ εἶναι ἕτοιμα, καὶ τὰ παιδιὰ χαρούμενα μὲ ἄσπρες ψάθες στὰ κεφαλάκια· ἡ μεγάλαις πολὺ προσεκτικαὶς, μὴν τύχῃ καὶ λείψῃ τίποτε. Ἡ πειὸ κοκέτα κρύβει καὶ λίγη πούντρα μέσα στὸ τσαντάκι της καὶ ξεκινοῦν γιὰ τὴν ἐξοχή.

Ποιαὶς νὰ πρωτοδιαλέξουν; ὅλαις εὔμορφαις, ὅλαις μαγευτικαίς! Μὰ τώρα εἶναι ὡραῖα τὰ *Γλυκὰ νερά*. Ἐκεῖνο τὸ ποταμάκι μὲ τὴς πράσιναις ὄχθαις εἶναι τόσῳ δροσερό! Ὁ κάμπος, σπαρμένος μὲ τὰ πειὸ εὔμορφα λουλούδια, ἔγεινε τὸ ἐντευκτήριο ὅλων τῶν ἀηδονιῶν καὶ ἐπειδὴ ἄκουσαν κι' αὐτὰ πῶς γείνονται ἀγῶνες, χωρὶς ἐλπίδα κοτίνου, μπῆκαν σὲ συναγωνισμὸ καὶ γλυκοτραγουδοῦν.

Βάζουν κ' ἐκεῖ στὰς Ἀθήνας στεφάνια στῆς πόρταις; ἐδῶ ἐνῷ περνοῦσα ἔβλεπα ὅλαις τὰς πόρταις στολισμέναις μὲ στεφάνια.

Μάλιστα ἔχουν συνήθεια νὰ κρεμνοῦν κρυφὰ στεφάνια στῆς πόρταις τῆς γειτόνισας καὶ ἂν ἐκείνη δὲν καναλάβῃ, ποιός τῆς τὸ κρέμασε τὸ στεφάνι, θὰ πῇ πῶς *μαγεύτηκε*.

Σοῦ τὸ ἀναφέρω αὐτό, γιατὶ ἔννοιωσα κάποιον ποὺ στάθηκε στὴ θύρα μας· περιμένω νὰ κτυπήσῃ δὲν κτυπᾶ· κατόπι φεύγει· ἀνοίγω μὲ ἕνα ξύλο στὸ χέρι καὶ βλέπω πῶς μᾶς ἐκρέμασαν ἕνα ὡραιότατο στεφάνι, ποὺ μοσχοβολοῦσε.

Τότε κατάλαβα, πῶς ἡ Δουλσινὲ τὸ ἔστειλε καὶ ἐνῷ ἑτοιμάσθηκα νὰ σὲ τηλεγραφήσω, βλέπω μέσα ἀπὸ ἕνα μπαλκόνι, ἕνα δροσερὸ προσωπάκι καὶ ἕνα κάτασπρο χεράκι νὰ δείχνῃ κάπου. Τότε ἕνας δοῦλος, ὄχι πειὸ ἀψηλὸς, μὰ πειὸ καλοθρεμμένος ἀπὸ μένα, ἔρχεται καὶ ξεκρεμνᾷ τὸ στεφάνι καὶ τὸ κρεμνᾷ στὴν διπλανὴ θύρα, ἐνῷ τὸ ὡραῖο προσωπάκι ἐχαμογέλασε.

Γι' αὐτὸ δὲν σᾶς τηλεγράφησα· κατὰ λάθος μᾶς μάγεψαν.

Γιὰ τὸ Λασσάνειο διαγώνισμα, χάρηκα ποὺ νίκησε ὁ Δημητρακόπουλος καὶ στὴν κωμῳδία ὁ Καμπούρογλους.

Ἡ *Εἰρήνη ἡ τραγῳδία*, καὶ τὸ *κλειδὶ τῆς κάσας* ἡ κωμῳδία, φαντάζομαι τί ὡραῖα ποὺ θὰ εἶνε· καὶ γιὰ τὴν *Τατιανὴ* τοῦ κ. Καρακάλου τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ποὺ νίκησε καὶ στὸν ἀγῶνα ξίφους καὶ ἀπέδειξε πῶς κρατεῖ τὴν πέννα καὶ τὸ ξίφος μὲ τὴν ἴδια χάρι, πολὺ χάρηκα.

Καὶ τόσῳ χάρηκα γιὰ ὅλα αὐτὰ, ποὺ ξέχασα ὅτι ἀγωνόδικος ἐπιτροπή, μὲ γράμματα, μὲ καλαισθησία καὶ πρὸ πάντων μὲ λογικό, βράβευσε καὶ τὴ *Δούκισσα τῶν Ἀθηνῶν* τοῦ Ραγκαβῆ. Μὰ ἂς εἶνε· αὐτοὶ οἱ διαγωνισμοὶ πάντα ἐνθαρρύνουν.

Αἱ καλαὶ τέχναι, εἶνε λουλούδια ποὺ θέλουν τὸν ἥλιο τῆς ἀγάπης.

Τότε ἔλαμψαν περισσότερο, ὅταν ὁ Περικλῆς τὰς ὑπεστήριξε. Ὅταν, ὁ Ρωμαῖος Μαικήνας, οἱ Φλωρεντινοὶ Μέδικοι, ὁ Λουδοβίκος δέκατος τέταρτος ἐτίμησαν καὶ ὑπεστήριξαν τοὺς καλλιτέχνας. Καὶ βέβαια, οἱ ἴδιοι θὰ ἦσαν καλλιτέχναι, διὰ νὰ εἰμπορέσουν νὰγαπήσουν μὲ τόσον φανατισμὸν τὸ ὡραῖον καὶ δὲν θὰ ἔδιδον μόνον χρήματα, ἀλλὰ καὶ θὰ ἔκαμναν παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἔργων, αἱ ὁποῖαι δι' ἕνα καλλιτέχνην ἀξίζουν περισσότερον ἀπὸ τὸ χρῆμα·

Καὶ στῇ ζωγραφικὴ δὲν πῆγαν ἄσχημα οἱ 'δικοί μας καὶ μέσα στῇ σάλα τοῦ Ζαππείου ἔλαμψαν ἔργα ὡραῖα, καὶ αἱ θαλασσογραφίαι τοῦ Γιαλλινᾶ, μὲ τὸν γλυκύτατον χρωματισμόν των, ἀγοράσθησαν μὲ ἀγάπη καὶ ὁ κόσμος καμαρώνει κάτω ἀπὸ εὔμορφαις εἰκόνες, ὀνόματα Ἑλληνικά: Λύτρα, Βολωνάκη Μαντζάκου, Μαθιοπούλου καὶ τῆς κ. Ἀγ. Γιαλλινᾶ καὶ τῶν Δεσποινίδων Προσαλέντη.

Τὰ πολίτικα νέα: ὁ ἀπάνω κῆπος γεμᾶτος ἀπὸ εὔμορφαις κυρίαις.

* * *

Προχθὲς τὴν Κυριακὴ 'στὸ Βαλουκλῆ πῆγε ὁ πατριάρχης μὲ πολλοὺς ἁγίους δεσπότας μαζύ, νὰ δεηθῇ δι' ὅσους εἰργάσθησαν διὰ τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματά μας.

Ὁ λαὸς ἔτρεξε, διότι ἐκεῖνος νοιώθει ἀληθινὴν εὐγνωμοσύνην διὰ τοὺς ἱδρυτὰς τῶν ἀσύλων αὐτῶν. Προσηυχήθη ὁ λαός μας καὶ κατόπιν ἐπανηγύρισε τὴν ἡμέραν καὶ ἐφάνη καὶ ὁ δημοφιλὴς ἐφημεριδοπώλης Γιάννης μὲ τὴν ζωγραφικωτάτην φουστανέλλα του, καὶ τὸν ὁποῖον περιεκύκλωσαν πολλοὶ ὅταν εἶδαν τὰ καλοψημένα ἀρνάκια τοῦ Γιάννη, γιατὶ εἶναι μοναδικὸς γιὰ τέτοιες δουλειαῖς, καὶ τὰ ἀρνάκια ἔγειναν 'στὴ στιγμὴ ἀνάρπαστα καὶ ἀντήχησαν τὰ κατοικητήρια τῶν νεκρῶν, ἀπὸ τὰ γέλοια τῶν ζωντανῶν.

* * *

Ἔγεινε καὶ ἕνα φονικὸ στοῦ Πέρα, μὰ δὲν σοῦ τὸ γράφω νὰ μὴ σὲ πικράνω.

Σ' ἕνα σπῆτι, ηὗραν σκοτωμένην τὴν Καμέλιαν, τὴν εὔμορφη Καμέλια, ποὺ μὲ τὴ ζωὴ ποὺ ἔζησε καὶ μὲ τὴν εὐμορφιά της, θύμιζε τὴν *κυρία μὲ τὰς καμέλιαις* (στὰ πρῶτα πολυθόρυβα τῆς ζωῆς της ἔτη ὅμως) σκοτωμένη καὶ τὴν μητέρα της καὶ τὸ σκυλλάκι της ἄχ... σκοτωμένο καὶ τὸ δοῦλό της, τὸν ἀφωσιωμένο φίλο καὶ συνάδελφο τοῦ Πάνσα σου. Ὁ φονιὰς ἄγνωστος ὡς αὐτὴν τὴν στιγμήν. Εἶνε πρω-

ΔΥΟ ΛΑΜΠΑΔΕΣ

Στῆς κορυφῆς τὸ ἐρημοκκλῆσι,
ποὺ ἔχει ἡ Θλιμμένη Παναγιὰ,
μυστικὸν ὄρθρον θὰ σημάνω.
Θὰ ψάλλω, πρὶν ἡ αἰγὴ ροδίσῃ,
σεμνὴν ἀγάπης λειτουργιὰ
μὲ τὴν 'Αγάπη μου ἐδῶ πάνω

Λαμπάδες δυὸ ἀνάφτει ἐκείνη
μ' ἀπόκρυφην ἀποθυμιὰ
στὸ μαρμαρένιο μανουάλι.
Ὅ,τι θὰ ποῦνε καὶ θὰ γίνῃ:
Ἂς εἶναι τῆς Ζωῆς σου ἡ μιὰ
καὶ τῆς 'Αγάπης σου ἡ ἄλλη!

Στῆς κορυφῆς τὸ ἐρημοκκλῆσι
μὲ τὴν Καλὴ ξαναγυρνῶ
τὸ σήμαντρο γιὰ νὰ σημάνω.
Θὰ ψάλλω, πρὶν ὁ ἥλιος δύσῃ,
ἀγάπης ἅγιο σπερνὸ
μὲ τὴν 'Αγάπη μου ἐδῶ πάνω.

Καὶ μπαίνει μὲ λαχτάρα ἐκείνη
καὶ μπαίνω θαρρευτὸς μαζί:
—ποιὸ κερὶ τάχα ἀνάφτει ἀκόμα;—
Ὅπως τὸ εἶπαν καὶ θὰ γίνῃ:
'Ακόμα ἡ ἀγάπη σου θὰ ζῇ
κι' ὅταν μὲ θάψουνε στὸ χῶμα!

29 'Απριλίου 96.

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Τὸ πολυθόρυβον Πέρα ἐχάθη, μόλις ἔκαμψαν τὴν ὁδὸν τοῦ στρατῶνος καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ δημαρχιακοῦ κήπου Ταξίμ, δὲν ἀκούεται πλέον.

Οἱ περιπατηταὶ ἀραιοί, ἀλλ' ἡ κατωφέρεια θαυμασία, μὲ καταπρασίνους κήπους καὶ ἐκεῖ κάτω ἐνῷ λευκάζει τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον, βαθυκύανος προβάλλει ὁ Βόσπορος.

Ὁ ζηλευμένος Βόσπορος μὲ τὰς θαυμασίας ἀκτάς του. Ἡ Χρυσούπολις ὁμοιάζει μὲ λυχνίαν πολύφωτον, τόσῳ ἀκτινοβολεῖ, ἀπὸ τὰ φιλήματα τοῦ ἡλίου.

Τὰ βλέπει ὅλα αὐτὰ ἡ Σοφία μὲ βλέμμα, τὸ ὁποῖον πουθενὰ δὲν προσηλοῦται ἀλλ' ὅλα τὰ θωπεύει.

Ἡ θεία της φορεμένη στὰ μαῦρα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς τελευταίας ἀδελφῆς της (τῆς μητρὸς τῆς Σοφίας) ἔρχεται ὀλίγα βήματα κατόπιν καὶ κρατεῖ τὸ βαλάντιόν της, διὰ νὰ ἐλεήσῃ μὲ ὕφος ἀνθρώπου πολὺ ἐνοχληθέντος, μελανόρθαλμον ὑγιεστάτην ἐπαίτιδα, ἡ ὁποία δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἕλκη, ἀλλὰ μόνον κερδίζει μὲ τὴν θρασύτητα καὶ τὴν ἐπιμονήν της. Εἶνε σᾶς βεβαιῶ τὰ μόνα ἐπικερδῆ προσόντα.

Ἡ Σοφία, στηρίζεται ὅλη, εἰς τὸν βραχίονα τῆς μεγαλοσώμου φίλης της Θεοδώρας.

Καὶ προχωροῦν σιωπηλαὶ καὶ αἱ τρεῖς καὶ ὁ ἄνεμος προσπαθεῖ νὰρπάσῃ τοὺς πίλους των καὶ ἡ φαιδρὰ χαιρέκακος φωνὴ τῆς ἐπαίτιδος, ἀκούεται ἀκολουθοῦσα τώρα ἄλλο θέραμα.

— Οὔτε τὸν συμπαθῶ, οὔτε τὸν ἀντιπαθῶ· λέγει τώρα σιγὰ σιγὰ ἡ Σοφία. Εἶνε συνοικέσιον ὑπολογισμοῦ.

Ξεύρει, ὅτι εἶμαι ὀρφανὴ πλουσία καὶ μ' ἐκτιμᾷ ὅπως λέγει, καὶ ὡς ἄτομον. Ἂν διστάζω, μὴ φαντασθῇς, ὅτι περιμένω τύχην καλλιτέραν καὶ ὅτι ὀνειροπολῶ μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ νὰ ἀνακαλύψω τὴν κλίμακα τοῦ Ἰακὼβ καὶ ν' ἀναβῶ πολὺ ὑψηλά· ἀλλὰ, νὰ... συνείθισα νὰ ζῶ μὲ τὴ θεία, ἀνεξάρτητη χωρὶς καμμιὰ συλλογή, μὲ τὰ βιβλία μου καὶ.... μὲ σένα.

— Μὰ οὔτε ἀπὸ τὰ βιβλία σου θὰ χωρισθῇς, οὔτε ἀπὸ μένα. Ἂν σὲ βιάζω, θὰ πῇ πῶς ξεύρω ὅτι θὰ εὐτυχήσῃς. Πικραίνεις καὶ τὴ θεία σου. Φοβεῖται, μοῦ λέγει μήπως, ὅπως ὑποφέρει πάντα ἀπὸ τὴν καρδιά της, αὐτὴ ἡ καρδιὰ σταματήσῃ καμμιὰ μέρα καὶ σὺ μείνῃς μόνη καὶ μὲ τὸ βαρὺ φορτίον, τὸ ἐπικίνδυνον φορτίον τῶν χρημάτων σου.

— Ἡ καϋμένη ἡ θεία, ὅλο τὸ θάνατο συλλογίζεται, τόσῳ τὸν συλλογίζεται, ὥστε ἐκεῖνος εὐτυχῶς τὴν βαρέθηκε καὶ δὲν τὴν συλλογίζεται πλέον. Δὲν σοῦ φαίνεται νὰ βιάζεται καὶ γιὰ τὸ δικό μου γάμο καὶ γιὰ τὸ δικό της θάνατο;

— Τὴν δικαιώνω. Ἂν αὐτὰ ποὺ λὲς τὰ ἔλεγες εἰς ἄλλην, ἄ... τότε θὰ ἐνόμιζεν ἡ ἄλλη αὐτή, ὅτι ἔχεις λόγους νὰρνηθῇς.

Τὸ ξεύρεις, περιττὸν νὰ σὲ διαβεβαιώσω. Θέλεις μάλιστα μιὰ μεγάλη ἀλήθεια;

— Τί ἀλήθεια;

— Ὁ κ. Εὐτύχιος, εἶνε ἕνας νέος ποὺ τὸν ξεχωρίζω ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἔπειτα ἀγαπᾷ τὴν θεία, τὴν περιποιεῖται, ἀγαπᾷ ἐσένα καὶ γιὰ νὰ φθάσῃ κάνεις στὴν καρδιά μου, ἀπ' ἐκεῖ πρέπει νὰρχίσῃ. Ἐγὼ δὲν φοβοῦμαι ἐκεῖνον, ἀλλὰ τὸν γάμον.

* * *

— Ἄ... ὁ κύριος Εὐτύχιος. Γύρισε νὰ ἰδῇς τὴν σκηνή. Τὸ ζητιανάκι τοὺς ἀκολουθεῖ κ' ἐκεῖνος τρέχει, τρέχει γιὰ νὰ προφθάσῃ τὸ καπέλο τῆς θείας σου, ποὺ τὸ πῆρε ὁ ἀέρας. Ἄ... τὸ σταμάτησε τὸ καπέλο. ἀλλὰ καὶ τὸ ζητιανάκι σταμάτησε ἐκεῖνον. Νὰ νά... ἔρχονται ὅλοι μαζύ. Γύρισε νὰ ἰδῇς τὸ σύμπλεγμα. Γύρισε. Ὄχι, μὴ γυρίσῃς· πές μου, πῶς δέχεσαι νὰ τοῦ πῶ ἐγὼ πρώτη τὴν καλὴ εἴδησι· ἄχ λέγε.. νά, μᾶς προφθασε· λέγε, εὐλογημένη.

Ἡ Σοφία ὠχρίασε λιγάκι καὶ εἶπε·

— Κόψε μιὰ μαργαρίτα καὶ ρώτησέ την.

Ἐκεῖ μέσα στὴν πρασινάδα, ἄσπριζαν ἡ ἀσπροπέταλλαις καὶ χρυσόκαρδαις μαργαρίταις.

Ἡ Θεοδώρα, ἴσπρε στὰ χέρια της μιὰ μαργαρίτα καὶ τὴν ἐξεφύλλιζε μὲ προσοχή.

Ἡ Σοφία ἔβλεπε τὴν σκιάν, ἡ ὁποία ἐξηπλώνετο ὡς μανδύας σκοτεινός, διὰ νὰ σκεπάσῃ τὰ ἀπαράμιλλα τῆς πόλεώς μας κάλλη.

Ὁ κ. Εὐτύχιος, ἐψιθύρισεν ὀλίγας λέξεις· ἡ Σοφία ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὰς σκέψεις της καὶ ἐνῶ ἔτεινε τὴν χεῖρά της, ἡ Θεοδώρα μὲ γέλοια, ἔδωκεν εἰς τὸν κύριον Εὐτύχιον τὴν ξεφυλλισμένην μαργαρίταν καὶ εἶπε προσβλέπουσα τὴν Σοφίαν, ἡ ὁποία τὴν ἔβλεπε μὲ συγκίνησιν.

— Σᾶς δίδω, κύριε Εὐτύχιε, μιὰ χρυσῆ καρδιά, τῆς ὁποίας ὅλα τὰ φυλλοκάρδια εἶπαν, ναί.

Ἕνα δάκρυο ὑπέτρεμεν εἰς τὰς βλεφαρίδας τῆς Σοφίας καὶ πολλὰ ἐκυλίοντο εἰς τὰς παρειὰς τοῦ κ. Εὐτυχίου, ὁ ὁποῖος ἔσφιξε τὴν χεῖρα τῆς Σοφίας καὶ εἶδε μὲ ἀγάπην, τὴν χρυσῆ τῆς μαργαρίτας καρδιά.

Ἤκουσαν λυγμοὺς καὶ ἔστρεψαν καὶ εἶδον τὴν θείαν, νὰ κλαίῃ μὲ χαράν, ἀλλὰ καὶ μὲ παράπονον.

Ὅλοι ὅμως ἐγέλασαν μὲ τὴν καρδιά των, ἅμα τὴν εἶδον.

Ἐκείνη δυσηρεστήθη. Τόσῳ γελοία ἦτο ἡ συγκίνησίς της;

Ἡ Θεοδώρα ἐγέλα ἀκόμη καὶ ἐπὶ τέλους εὗρε τὴν δύναμιν νὰ ξεκαρφώσῃ τὸ καπέλο τῆς καλῆς θείας καὶ νὰ τῆς τὸ ρορέσῃ διαφορετικά... διότι ἀπὸ τὴν συγκίνησίν της, τὸ ἐφόρεσε ἀνάποδα.

* * *

Ἡ Σοφία καὶ ὁ Εὐτύχιος προχωροῦν τώρα ἐμπρός, ἡ ἐπαῖτις τρέχει ἀκούραστος κατόπιν ἀπὸ ἕνα γέροντα, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν εἶναι εὔκολον θήραμα καὶ ἡ Θεοδώρα λέγει σιγὰ εἰς τὴν θείαν.

Ἡ μαργαρίτα εἶπε ὄχι, μὰ ἐγὼ εἶπα τὸ *ναί*. Αὐτὸ φανερώνει, ὅτι ἕνας ἄνθρωπος μὲ θέλησιν, ἐρωτᾷ ὅσους κρίνει φρόνιμον νὰ ἐρωτήσῃ, ἀλλὰ κάμνει ἐκεῖνο, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ κάμῃ.

Ὁ Εὐτύχιος λέγει μὲ τρυφερότητα.

— Σοφία μου, χρεωστῶ τὴν εὐτυχία μου εἰς μίαν μαργαρίταν; ναί;

— Ἡ καϋμένη ἡ Θεοδώρα ἠρώτησε τὴν μαργαρίταν· ἐγὼ ὅμως τὴν καρδιά μου.

Ὁ Εὐτύχιος, εἶδε τὴν ξεφυλλισμένη χρυσῆ καρδιὰ τῆς μαργαρίτας, καὶ εἶπε·

— Τί χρυσῆ καρδιά.

Τὸ σκότος ἐσκέπασε τὴν Χρυσούπολιν, ἀλλὰ ρῶς ὀλόχρυσον ἐχύθη εἰς τὰς καρδίας τῶν φίλων μας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΨΥΧΟΠΑΤΕΡΑΣ

(Ἴδε σελ. 101).

Βένιερης.—Νὰ εἶσαι βεβαία ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἐξετάσῃ. Θὰ ρίψῃ ὅλο τὸ βάρος ἐπάνω μας καὶ μὲ τὸ δίκηο του. Εὔμορφο πρᾶγμα νὰ ἔχω ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν μου δυὸ κορίτσια μὲ τόση προίκα καὶ νὰ δώσω τὸ ἕνα τοῦ ἀνεψιοῦ μου γρήγορα-γρήγορα, σὰ νὰ ἐροβούμουν μὴ μοῦ το ἁρπάξουν.

Θεώνη.—Πῶς σκέπτεσαι ἔτσι...

Βένιερης.—Ὄχι! αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ! Ἂς περάσῃ καιρός, ἂς πάρουμε τὰ χρήματα ἂς τα τοποθετήσουμε καλά, ἂς ἐνηλικιωθῇ ὁ Γεώργος—σὲ δυὸ τρία χρόνια δηλαδή,—καὶ ἂς δώσῃ τὴν ἀδελφή του σὲ ὁποιον θέλῃ... ἔστω καὶ εἰς τὸν Εὐτύχιο. Θθάνει ἐγὼ νὰ μὴ το κάμω. Ἔπειτα ἡ Οὐρανία, δόξα τῷ Θεῷ, εἶνε σὲ ἡλικία ποὺ μπορεῖ νὰ περιμένῃ. *(εἰρωνικῶς)* Ὁ ἀληθὴς ἔρως ὑποφέρει τὰς θυσίας.— Ἔ, τί λές;

Θεώνη.—Τί νὰ πῶ! Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν σκέπτεσαι καλά. Γιατί θὰ μας κατηγορήσῃ ὁ κόσμος; Ἡ Οὐρανία δὲν εἶνε κανένα παιδάκι, καμμιὰ Ἀνθή, νὰ ποῦν πῶς τοῦ στήσαμε παγίδα! Ἔπειτα καὶ ὁ Εὐτύχιος εἶνε νέος καθὼς πρέπει, μὲ τὴν περιουσία του, μὲ τὴ θέσι του, χωρὶς ὑποχρεώσεις... Δὲν εἶνε κανένας ἀπὸ τὸ δρόμο, νὰ ποῦν πῶς μπαλώθηκε μὲ τὰ ψέμματα!

Βένιερης.—Δὲν ἠξέρεις τὸν κόσμο... δὲν ἠξεύρεις τὸν κόσμο... Εἶναι περιττὸ νὰ χάνω λόγια... *(Ἐγείρεται καὶ περιφέρεται σιωπηλὸς ἐπί τινα λεπτά).* Τελοσπάντων! Ἐγὼ τὸ θέλω καὶ ἔχω τὴν ἀξίωσι νὰ το θέλῃς καὶ σύ. Θὰ σώσω τὴν ὑπόληψί μου διὰ τῆς βίας καὶ θὰ διώξω τὸν Εὐτύχιο κακὴν-κακῶς.

Θεώνη. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ το κάμῃς.

Βένιερης.—Καὶ ἂν το ἔκαμνα;

Θεώνη.—Δὲν θὰ ἐσυμφωνοῦσα μαζί σου ποτέ.

Βένιερης.—Ὥστε θὰ πᾷς μὲ τοὺς ἐχθρούς μου...

Θεώνη.—Ἂν νομίζῃς ἐχθρούς σου, ὅσους θέλουν τὸ δίκαιο καὶ τὸ σωστό.

Βένιερης.—Ἄ, ὡραῖα! Αὐτὸ λέγεται συμφωνία συζυγική. Πολὺ καλά... Καὶ εἶχες τόσον καιρὸ κρυφὸ παράπονο πῶς δὲν σε ἐλογάριαζα. Μὰ μήπως δὲν εἶσαι ἡ ἴδια καὶ τώρα ποὺ σε λογαριάζω; Λοιπόν,

κυρία Βένιερη, μάθε ὅτι προτιμῶ νὰ σε χωρισθῶ, παρὰ νὰ δώσω τὴν Οὐρανία τοῦ Εὐτυχίου!

Θεώνη.—*(Ἐγειρομένη).* Κ' ἐγὼ μάθε ὅτι θὰ κάμω ὅ,τι μπορέσω. Προτιμῶ νὰ γυρίσω στὸν ἀδελφό μου, παρὰ νὰ χάσω τὸ μέλλον τοῦ ἀνεψιοῦ μου.

Βένιερης.—Θὰ το ἰδοῦμε.

Θεώνη.—Θὰ το ἰδοῦμε!.. *(ἐξεγειρομένη).* Σοῦ εἶπα ὅτι τέλος πάντων θὰ χάσω τὴν ὑπομονή, ἀλλὰ δὲν το ἐπίστευες. Τί νὰ σου κάμω! Ἂς με ρωτοῦσες ὅταν ἀποφάσισες νὰ φέρῃς στὸ σπίτι μου τὰ παιδιὰ τῆς Ἀγγελίδαινας!

Βένιερης.—Ἄ! αὐτὸ εἶνε τὸ μέλλον τοῦ ἀνεψιοῦ σου! *(Γελᾷ)* Ἡ ἐκδίκησις καὶ τὸ πεῖσμα! Γι' αὐτὸ εὐκόλυνες τὸν Εὐτύχιο καὶ ἐκατηχοῦσες τὴν Οὐρανία... Ἀνόητη καὶ κακὴ γυναῖκα! Ἤθελες νὰ ζημιωθῇς ἐσύ, ἂν ἤθελε ὠφεληθῶ ἐγὼ κάτι τι! *(βήχει).* Πήγαινε νὰ χαθῇς ἀπὸ μπροστά μου, νὰ μὴ σε βλέπω.

Θεώνη.—Σὲ λίγο θὰ μάθῃς νὰ μου μιλῇς καλλίτερα. *(ἀνέρχεται διὰ τῆς κλίμακος).*

Βένιερης.—Μωρ' ἐπιμονὴ καὶ κακία!... *(πρὸς τὴν κλίμακα).* Σοῦ φάνηκε πῶς φοβήθηκα τὰ σχέδιά σου, γι' αὐτὸ πῆρες τόσῳ θάρρος. Ὄχι κακορίζικη! δὲν ἤθελα νὰ σε πείσω, ἤθελα νὰ σε πιάσω.

Θεώνη.—*(ἀπὸ μέσα)* Σὰν νὰ μὴ τὰ ἤξευρες ὅλα!

Βένιερης.—Τί; νὰ φανταστῶ τόση κακία καὶ τόση ἀναίδεια; Ἄνδρας δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ την φανταστῇ, καὶ ἄνδρας σὰν καὶ ἐμέ.

Θεώνη.—*(ἀπὸ μέσα)* Μάτια μου! Ὁ μέγας Εὐεργέτης!

Βένιερης.—Ἔλα χάσου! Θὰ με κάμῃς νὰ σε πῶ μὲ τόνομα ποὺ σου πρέπει, καὶ εἶνε πολὺ αἴσχρό. *(Ἐπιστρέφει εἰς τὸ Γραφεῖον καὶ κάθηται, ἐπαναλαμβάνων τὴν ἐκφύλλισιν τοῦ φυλλαδίου. Βήχει καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τῷ ἐκφεύγουν λέξεις ταραχῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Φραντζέσκα τοῦ φέρει καφέ).* Χμ!... Μάλιστα... ἂς ἔλθῃ... ἂς κοπιάσῃ... ἐδῶ εἶμαι!... Παληάνθρωποι!...

Ἀνθή.—*(Κατερχομένη τὴν κλίμακα σιγὰ-σιγὰ μετὰ προφυλάξεως, κρατεῖ ὄπισθέν της ἓν δέμα).* Ἄ, εἶσθε μόνος; τί χαρά... Κ' ἔλεγα μὴν ἦταν κανείς... γιατὶ σᾶς ἄκουγα ποὺ μιλούσατε... κάτι ἐλέγατε μοῦ φαίνεται...

Βένιερης.—*(μειδιῶν βεβιασμένος).* Τί με θέλεις;

Ἀνθή.—*(προχωροῦσα)* Λοιπὸν ἐμιλούσατε μονάχος σας; Τί παράξενο! *(γελᾷ).*

Βένιερης.—*(τὸ γέλοιο της τὸν φαιδρύνει ὀλίγον).* Ἐσὺ δὲν μιλεῖς ποτὲ μονάχη σου;

Ἀνθή.—Μιλῶ ἄ; πολλὲς φορές. Στὸν ὕπνο μου, μάλιστα. Νά, προχθὲς ἡ Οὐρανία μοῦ εἶπε πῶς ἐφώναζα: *Πιάστε τον! Πιάστε τον! Λωποδυνυύτης!*

Βένιερης.—*(μειδιᾷ)* Πῶς ἦταν λοιπὸν αὐτὸ καὶ μας θυμήθυκες!

Ἀνθή.—Σᾶς ἔφερα τὶς παντοῦφλες σας *(μετὰ προφυλάξεως).* Τώρα δὰ τὶς ἐτελείωσα καὶ τὴς ἔβγαλα ἀπὸ τὸ τελάρο· νὰ *(ξεδιπλόνει τὸ δέμα).* Σᾶς ἀρέσουν;.. Εἶχα μιὰ ἀνυπομονησία νὰ σᾶς τὶς δώσω!

Βένιερης.—*(λαμβάνων τὸ κέντημα).* Ὦ, τί ὡραῖες... εὐχαριστῶ... τί ἔμμορφα λουλούδια...

Ἀνθή.—Πανσέδες εἶνε... pansez à moi.

Βένιερης.—Ναί... εὐχαριστῶ πολύ.

Ἀνθή.—Ὁ θειός Παντελῆς μοῦ εἶπε νὰ τὶς γεμίσω μὲ μαῦρο. Ἄ! ἤθελα νὰ στείλω καὶ νὰ τὶς πατώσουν. Ἀλλὰ ποιόν;.. *(μὲ παράπονον).* Θὰ τὶς στείλετε σεῖς στὸν τσαγκάρη, δὲν εἶνε ἔτσι;

Βένιερης.—Ὦ, βέβαια... ἐννοεῖται... *(διπλόνει τὸ κέντημα καὶ τὸ φυλάττει).* Ἔλα τώρα νὰ σε φιλήσω. *(Ἡ Ἀνθὴ ἵσταται δειστάζουσα).* Ἔλα λοιπόν *(Ἡ Ἀνθὴ ἵσταται καὶ παρατηρεῖ τὸν θεῖόν της ὡς νὰ ἐπαίλαιε).* Μὰ δὲν θὰ ἔλθῃς λοιπὸν νὰ σε φιλήσω; καὶ σὺ δὲν μάγαπᾷς πειά;

Ἀνθή.—*(ὁρμῶσα ἀποφασιστικῶς).* Ὦ, ὄχι! θεῖέ μου! Ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ, σᾶς ἀγαπῶ πολύ.

Βένιερης.—*(τὴν ἁσπάζεται εἰς τὴν παρειὰν καὶ τὴν ἀπωθεῖ ἀόρεκτος).* Μὰ γιατὶ λοιπὸν τόσος φόβος, τόση προφύλαξη; Ἐμβῆκες μέσα σὰν τὸν κλέπτη καὶ ὡς που νὰ ἔλθῃς κοντά μου...

Ἀνθή.—Ξεύρω γώ... οἱ ἄλλοι;

Βένιερης.—Πάλε οἱ ἄλλοι!.. ποιοὶ ἄλλοι;

Ἀνθή.—Ἡ Οὐρανία...

Βένιερης.—Ὥστε τὸ δῶρο αὐτὸ μοῦ τὸ κάνεις κρυφά;

Ἀνθή.—Ὄχι γιὰ τὸ δῶρο.

Βένιερης.—Ἀλλὰ γιατί;

Ἀνθή.—Μοῦ εἶπαν νὰ μὴν ἔρχωμαι κοντά σας καὶ νὰ μὴ στέκωμαι νὰ με φιλᾶτε.

Βένιερης.—Μπᾶ! περίεργο. Καὶ ποιὸς σέ το εἶπε αὐτό;

Ἀνθή.—Ἡ Οὐρανία.

Βένιερης.—*(Συνταρασσόμενος).* Τῆς εἶπες, φαίνεται, ὅτι σὲ φιλῶ καὶ ἐζήλεψε..

Ἀνθή.—Ἐγώ;! ὄχι, σὲ κανένα, σὲ κανένα. Ὁ Εὐτύχιος μοῦ εἶπε νὰ μὴ τὸ πῶ, γιατὶ θὰ σας ἔκανα μεγάλο κακό.

Βένιερης.—Ἄ, ὁ κύριος Εὐτύχιος *(ἀπομένει σκεπτικός).*

Ἀνθή.—Οἱ ἄλλοι μπορεῖ νὰ μὴ σας ἀγαποῦν. Ἀλλά, ἐγὼ θεῖέ μου, δὲν μπορῶ. Σᾶς ἀγαπῶ πολὺ πολύ...

Βένιερης.—*(Πάντοτε σκεπτικός).* Εἶσαι καλή.. *(θόρυβος εἰς τὴν θύραν).* Πολὺ καλή...

Ἀνθή.—Ἄ, ἐγὼ πηγαίνω *(τρέχει).* Νὰ μὴν ξεχάσεται νὰ στείλετε τὶς παντοῦφλες, θεῖέ μου, καὶ νὰ πῆτε νὰ προσέξῃ... *(ἡ θύρα ἀνοίγει ἡ Ἀνθὴ διακόπτεται καὶ φεύγει).*

Εὐτύχιος.—*(Εἰσερχόμενος).* Ἐπιτρέπεται;

Βένιερης.—Ὁρίστε... Ὁρίστε...

Εὐτύχιος.—Χαίρετε...

Βένιερης.—Καλημέρα σας, κύριε ἀνεψιέ. Καθῆστε, σᾶς παρακαλῶ.

Εὐτύχιος.—Εὐχαριστῶ *(κάθεται)*.

Βένιερης.—Ἔρχεσθε νὰ μοῦ ὁμιλήσετε γιὰ κάτι τι πολὺ σοβαρόν, δὲν εἶν' ἔτσι; *(βήχει)*.

Εὐτύχιος.—Τὸ ξέρετε;

Βένιερης.—Μάλιστα.

Εὐτύχιος.—Λοιπὸν ἂς ἔλθωμεν ἀμέσως εἰς τὸ προκείμενον. Ἦλθα νὰ σας ζητήσω τὴν χεῖρα τῆς Οὐρανίας Ἀγγελίδου...

Βένιερης.—Μὲ τὴν ὁποίαν προχθὲς σᾶς συνελάβαμεν εἰς τόσω γραφικὴν στάσιν.

Εὐτύχιος.—Θὰ ὁμιλήσωμε σοβαρὰ ἢ θὰ βριστοῦμε;

Βένιερης.—Ὅπως ἀγαπᾶτε· δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν. Καλλίτερα νὰ μιλήσουμε σοβαρά.

Εὐτύχιος.—Πολὺ καλὰ λοιπόν: Τὴν Οὐρανία τὴν ἀγαπῶ καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Τόσον ἡ ἰδική μας, καθὼς καὶ ὅλων τῶν συγγενῶν ἡ ἐπιθυμία, εἶνε νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις.

Βένιερης.—Μὲ γάμον;

Εὐτύχιος.—Ναί· ἢ τοὐλάχιστον μὲ ἀρραβῶνα, ὅσῳ τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα.

Βένιερης.—Μετὰ πόσα χρόνια;

Εὐτύχιος.—Ὄχι δά· τώρα ἀμέσως.

Βένιερης.—Πρὶν ἐνηλικιωθῇ ὁ Γεώργος;

Εὐτύχιος.—Βέβαια.

Βένιερης.—Καὶ τὸ ἐσκεφθήκατε αὐτὸ καλά;

Εὐτύχιος.—Τὸ ἐσκεφθήκαμε πολὺ καλά.

Βένιερης.—Μὲ τὸ συμφέρον σας... ὄχι ὅμως μὲ τὸ συμφέρον μου!

Εὐτύχιος.—Μὲ τὸ συμφέρον ὅλων μας.

Βένιερης.—Ὅλων μας ὄχι. Ἐμένα αὐτὸ δὲν με συμφέρει.

Εὐτύχιος.—Διὰ ποῖον λόγον;

Βένιερης.—Διὰ τὸν λόγον ποῦ εἶπα πρὸ ὀλίγου ἐδῶ καὶ εἰς τὴν θείαν σου καὶ διὰ τὸν ὁποῖον οὐδέποτε ἐγώ, ὅσῳ εἶμαι κηδεμὼν τῶν παιδιῶν, θὰ συγκατατεθῶ νὰ δώσω τὴν Οὐρανία.

Εὐτύχιος.—Λόγον, ποῦ μπορεῖτε νὰ πῆτε καὶ εἰς ἄλλον, ἐγὼ δὲν μαντεύω κανένα.

Βένιερης.—Ὥστε φρονεῖτε, κύριε Καλημέρη, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, ποῦ δὲν μπορῶ νὰ τους πῶ. Καλά· αὐτὸ θὰ το ἰδοῦμε ὕστερα. Τώρα ὅμως, δὲν νομίζετε ὅτι ἐκθέτετε τὴν ὑπόληψίν μου ἀπέναντι τοῦ κόσμου, εἰς σοβαρότατον κίνδυνον, ἂν με κάμετε νὰ δώσω κορίτσι μὲ τόσον παρᾶ, εἰς ἕνα πρῶτόν μου ἀνεψιόν; Δὲν θὰ ποῦν μὲ τὸ δίκηο τους, ὅτι ἐπήραμε τὰ ξένα λεπτὰ καὶ τὰ ἐμοιραστήκαμε;

Εὐτύχιος.—Αὐτός, νομίζω, καὶ ἂν εἶνε εἰλικρινὴς δὲν εἶνε λόγος βάσιμος καὶ οὐσιώδης. Ὁ κόσμος δὲν θὰργήσῃ νὰ μάθῃ, ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς ἦτο ἡ ἐπιθυμία τοῦ πρώτου ἀμέσως ἐνδιαφερομένου—τῆς κόρης.

Βένιερης.—Πῶς φαίνεσθε ὅτι, τὰ ἔχετε μιλημένα μὲ τὴ θειά σας!... Κύριε Καλημέρη, ὁ κόσμος ἠξεύρει ὅτι αἱ κόραι παγιδεύονται εὐκολα. Μιὰ γυναῖκα, σὰν τὴν Θεώνη, ὅταν ἔχῃ ἕναν ἀνεψιό σὰν καὶ σᾶς εἶνε δύσκολο νὰ τον κάμῃ νὰγαπηθῇ, καὶ τρελὰ μάλιστα, μὲς τὸ σπίτι, ἀπὸ ἕνα κορίτσι ἄπειρο σὰν τὴν Οὐρανία; Ὥστε, βλέπετε, ὁ ἔρως αὐτός—ὁ ὁποῖος ἠξεύρω καλὰ πῶς προεκλήθη,—ὅσῳ καὶ ἂν φροντίσωμεν νὰ διατυμπανισθῇ, δὲν θὰ σώσῃ τὴν ὑπόληψίν μας ἀπέναντι τοῦ κόσμου. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶνε τίμιος.

Εὐτύχιος.—*(Ἔκπληκτος)* Ἀλλά;...

Βένιερης.—Ἀλλὰ πρέπει νὰ κάμνῃ καὶ τοὺς ἄλλους νὰ το πιστεύουν, μὴ παρέχων ποτὲ οὐδεμίαν ἀφορμὴν παρεξηγήσεως καὶ ὑποψίας.

Εὐτύχιος.—*(μειδιῶν)* Καμμίαν φορὰν ὅμως ἀρκεῖ μόνον τὸ δεύτερον. Ἔστω. Εἰμπορεῖ νὰ μὴ σκέπτωμαι καλά· ἀλλὰ σᾶς ξαναλέγω ὅτι τὸν λόγον αὐτὸν ποῦ μοῦ προβάλλετε, δὲν τον ἐννοῶ.

Βένιερης.—Βέβαια δὲν τον ἐννοεῖς, τὸ πιστεύω! Διότι δὲν ἔχεις ἀνεπτυγμένον ὅσον πρέπει, τὸ ἠθικὸν συναίσθημα...

Εὐτύχιος.—Ἐγώ;

Βένιερης.—Δὲν τον ἐννοεῖς, διότι σοῦ λείπει ἡ λεπτότης ἐκείνη, ἡ ὁποία διακρίνει τὸν ἀληθῶς τίμιον καὶ ἀνεπίληπτον ἄνθρωπον εἰς τὰς κοινωνικάς του σχέσεις...

Εὐτύχιος.—Ἐγώ;

Βένιερης.—Ναί ἐσύ. Ἐσύ, ὁ ὁποῖος ἐπαγίδευσες τὴν Οὐρανίαν, ὁ ὁποῖος μετῆλθες ὅλα τὰ μέσα ἐναντίον μιᾶς ἀπείρου νεότητος, ὁ ὁποῖος συνώμοσες μὲ τὴ γυναῖκά μου γι' αὐτὸ τὸ βέβηλον σχέδιον, ὁ ὁποῖος δὲν ἐσυλλογίσθης οὔτε τὴν ὑπόληψι τοῦ σπιτιοῦ μου, οὔτε τὴν ὑπόληψι τοῦ σπιτιοῦ σου, ὁ ὁποῖος μετεχειρίσθης πρὸς τὸ κακὸν καὶ τὴν ἐξυπνάδα σου καὶ τὴν ἐμμορφιά σου, καὶ τὴ λάμψι σου καὶ τὴ θέσι σου καὶ ὁ ὁποῖος, ὕστερ' ἀπὸ τὴν προχθεσινὴ σκηνή, ἔρχεσαι ἐδῶ μὲ τόσον τουπέ, νὰ ζητῇς τὴ συγκατάθεσί μου...

Εὐτύχιος.—Παραφέρεσθε!...

Βένιερης.—*(ἐγειρόμενος)* Ὄχι, κύριε· συνωμότης ἐγὼ δὲν γίνομαι· δὲν θὰγίνω ποτέ. Καὶ ἂν ὑποθέσω ὅτι πραγματικῶς, ὅτι εἰλικρινῶς ἀγάπησες τὴν Οὐρανία, ἔπρεπε, ἂν ἦσουν τίμιος ἄνθρωπος νὰ καταπνίξῃς τὸ αἴσθημά σου, νὰ μὴ τῆς τοφανερώσῃς ποτὲ καὶ προπάντων νὰ μὴ καταδεχθῇς νὰ τὴν ζητήσῃς εἰς γάμον ἀπὸ ἐμέ. Ἀ, τὸ φῶς! Ἔπρεπε νὰ φοβᾶσαι καὶ νὰ ἐντρέπεσαι τὸ φῶς, ὅταν τέτοια εἶνε τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σου. Ὄχι! τὸ αἴσθημα δὲν σὲ κινεῖ· σὲ κινοῦν... τὰ δολλάρια τοῦ Λαζούρη!

Εὐτύχιος.—Ὦ, ἂν ἠξεύρατε τί με κινεῖ....

Βένιερης.—Τὸ ξεύρω... βλέπεις ὅτι τὸ ξεύρω πολὺ καλά... Εἶσαι καὶ σὺ ἄνθρωπος τοῦ σωροῦ. Ποῦ εἶναι τὰ μεγάλα λόγια, ποῦ ἔχεις στὸ στόμα σου, κύριε; Ἐδῶ σὲ ἤθελα νὰ το δείξῃς. Ἀμὲ τί; νὰ ἐρίχθῃς σ' ἕνα κορίτσι ποῦ ξέρεις ὅτι δὲν χωρατεύει

(ἐρώτει τὸν ἀντίχειρα μὲ τὸν δίκτην) καὶ ὕστερα νὰ μας διακηρύττεις ὅτι δὲν εἰμποροῦσες νὰ κάμῃς ἀλλοιώτικα ἀπὸ τὸν ἔρωτα; Ἔννοια σου, κ' αὐτὸ θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ το κάμῃ κάθε κατεργάρης, χωρὶς τὶς ἠθικοφιλοσοφικὲς ἀρχές, ποῦ μας ἔμαθες στὸ Παρίσι! *(βήχει)*.

Εὐτύχιος.—Ἔχετε δίκηο νὰ μιλῆτε ἔτσι, γιατὶ δὲν σας ὡμίλησα μὲ εἰλικρίνεια...

Βένιερης.—Τί; πῶς;

Εὐτύχιος.—Γιατὶ δὲν σας εἶπα ὅσα ἔπρεπε νὰ σας πῶ!

Βένιερης.—Καὶ δὲν μάς τα λέτε σᾶς παρακαλοῦμε; Μεγάλην ἐπιθυμίαν ἔχω νὰ γνωρίσω καὶ αὐτὴ τὴν εἰλικρίνειά σας.

Εὐτύχιος.—Διὰ νὰ μὲ ὑβρίσετε, ὅπως μὲ ὑβρίσατε, θὰ πῇ πῶς ὑποπτεύεσθε ὅτι ξεύρω ὅλους σας τοὺς λόγους, ὅλα σας τὰ ἐλατήρια, καὶ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς σκέψεις καὶ τὰς πράξεις.

Βένιερης.—Δὲν σε ἐννοῶ διόλου.

Εὐτύχιος.—Θὰ με νοήσετε, ὅταν σᾶς πῶ ὅτι σᾶς λείπει τελείως τὸ ἠθικὸν συναίσθημα.

Βένιερης.— Ἄρχισε ἡ εἰλικρίνεια!

Εὐτύχιος.—Καὶ θὰ τελειώσῃ· *(ἐγείρεται)* Τὴν Οὐρανία τὴν ἀγαποῦσα. Δὲν μετεχειρίσθην κανένα μέσον νὰ την δελεάσω, οὔτε μέ την γυναῖκα σας συνώμοσα, οὔτε εἰς τίποτε ὀλικὸν ἀπέβλεψα. Καὶ δὲν θὰ προέβαινα εἰς κανὲν κίνημα, ὄχι μόνον ἂν δὲν ἀποκτοῦσα τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ ἡ Οὐρανία μὲ ἀγαπᾷ μὲ ὅλην της τὴν καρδιά, ὅπως ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἔβλεπα ὅτι μοῦ τὸ ἐπιδεικνύουν, μοῦ τὸ ἐπιβάλλουν στενῶς αἱ περιστάσεις.

Βένιερης.— Ποῖαι περιστάσεις;

Εὐτύχιος.—Ἀμέσως.—Τὰ ὀρφανὰ σήμερα ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα προστάτη.

Βένιερης.—Ἄλλον ἀπὸ ἐμὲ ποῦ ἔταξεν ὁ νόμος;

Εὐτύχιος.—Ἴσως κάθε ἄλλον, ἐκτὸς ἀπὸ σᾶς. Δὲν σας ἀγαποῦν, δὲν σας ἐμπιστεύονται. Μάθετέ το λοιπόν, ἀφ' οὗ πρέπει τέλος πάντων νὰ το μάθετε. Σᾶς φοβοῦνται! Νομίζουν ὅτι εἰς τὰς χεῖρας σας, ὅπου τὰ ἔρριψεν ἡ ἀπειρία των καὶ ἡ ἀνάγκη, κινδυνεύει καὶ ἡ περιουσίατ ων καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη καὶ ἡ τιμή των! Μοῦ τὸ εἶπαν. Ἔχουν τὴν ἰδέαν—πῶς νὰ σας τὸ πῶ; — ὅτι τὰ ἐκμεταλεύεσθε. Πάσχουν, ὑποφέρουν, ἀσφυκτιοῦν εἰς τὸ σπίτι σας καὶ θέλουν νὰ φύγουν, νὰναπνεύσουν, νὰ σωθοῦν.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΔΥΟ ΚΑΘΡΕΦΤΕΣ

Τῷ Σῷ μοι Παγκάλῳ Νομ. Ἐπιθεωρητῇ.

Δυὸ καθρέφτες ἔχει ἡ καρδιά, ποὺ σ' αὐτοὺς καθρεφτίζονται ὅλα τὰ βάσανα καὶ τὰ πάθια τοῦ κόσμου, ὅλες οἱ κακίες καὶ συφορές.

Ὁ ἕνας μικρὸς καὶ καθαρὸς λάμπει κι' ἀστράφτει χωρὶς νὰ τυφλώνῃ καὶ νὰ θαμπώνῃ, χωρὶς νὰ βλάπτῃ καὶ νὰ ζημιώνῃ· ξάστερος, ξάστερος κι' ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τὴν ἄλλη μεριὰ φεγγοβολεῖ κι' ἀστράφτει. Οἱ ἀχτίδες τοῦ ἥλιου ἀπὸ τὰ κρυσταλλένια στήθη του περνοῦν ἐλεύθερες κι' ἀνέμποδες κι' ὅλες οἱ εἰκόνες τοῦ φθαρτοῦ κόσμου, ὅλα τὰ πάθια καὶ τὰ βάσανα τούτης τῆς ζωῆς δὲν ζωγραφιοῦνται στ' ἀχάρακτο γυαλί του, ἀλλὰ σὰν ἀχτίδες ἀχνὰ, ἀχνὰ καὶ λεπτά, χωρὶς καμμιὰ λυπητερὴ ἐντύπωση περνοῦν ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη μεριά. Τὴν λάμψη καὶ λαμπράδα του δὲν προσβάλλουν οὔτε ἡ λύπη κι' ἡ συφορά, οὔτε τὸ μῖσος καὶ τὸ πάθος· κανένα διαβατικὸ σύγνεφο, οὔτε καμμιὰ τρομαχτικὴ μαυρίλα δὲ σβύνει τὴ λάμψη καὶ τὴ φεγγοβολή· ξάστερος, ξάστερος μὲ τὴ χαρὰ καὶ τὸ γέλιο, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν καλοσύνη λάμπει κι' ἀστράφτει στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς.

Ὁ ἄλλος μεγάλος, μεγάλος, ὅσο τὸν θέλει ἡ καρδιὰ κι' ὁ δολερὸς νοῦς, λαμποκοπᾷ κι' ἀστράφτει μὲ πόθο νὰ στραβώσῃ, νὰ κάψῃ, νὰ ρημώσῃ. Ἔμπρος εἶνε ξάστερος, ξάστερος, μὰ πίσω ἔχει τὸ φαρμάκι, τὸ παθος καὶ τὴν ἐκδίκηση. Τίποτε, τίποτε ἀπὸ τοὺς πολύπαθους κι' ἁμαρτωλοὺς κόρους του δὲν περνᾷ ἐλεύθερο, οὔτε οἱ ἀχτίδες τοῦ ἥλιου, οὔτε τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ, οὔτε τὸ δάκρυ τῆς χήρας, οὔτε ἡ παράκλησι τοῦ φτωχοῦ, οὔτε ἡ παρθενιὰ τῆς κόρης, ὅλα ἐκεῖ μένουν ἐνωμένα, ζωγραφιστά, κολλημένα, τὸ κακὸ κι' ἡ καλοσύνη, τὸ γέλιο καὶ τὸ δάκρυ, ἡ λύπη κι' ἡ χαρά, ἡ γαλήνη κι' ἡ ἀντάρα, ὅλα, ὅλα μαζωμένα λάμπουν κι' ἀστράφτουν στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς ἀμέτρητα, ἀγνώριστα, τρελά.. Δύο καθρέφτες ἔχει ἡ καρδιά, ὁ ἕνας εἶνε τῆς πρώτης τῆς ποθητῆς ζωῆς, ποὺ ἡ καρδιὰ ἀνοίγεται σὲ κάθε αἴσθημα καὶ βασιλεύει ἡ ἀθωότη, ὁ ἄλλος εἶνε τῆς βασανισμένης καὶ πολύπαθης ζωῆς, ποὺ στὴν ἄστατη καὶ σκληρὴ καρδιὰ βασιλεύει τὸ πάθος τοῦ κόσμου κι' ἡ ἁμαρτία.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΥ.

«ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ»

Ὑπὸ ΧΡΗΣΤΟΥ Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ

Ἡ «ἀναγνώρισις» εἶναι παιδικὸ δραματάκι, τὸ ὁποῖον ὅταν ἐπρωτοπαίχθηκε πρὸ ἑνὸς μηνὸς στὰ Ταταῦλα, ἐκίνησεν εἰς δάκρυα.

Μία μητέρα δυστυχισμένη, χάνει τὰ δυὸ παιδιά της, μέσα σὲ μιὰ μεγάλη τρικυμία τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ἰδία μὲ πολλὰ βάσανα καὶ πίκρες, εὑρίσκει τὴ δύναμι γιὰ νὰ ζήσῃ, μόνον στὴν γλυκειὰ ἐλπίδα, ποὺ μποροῦσε νὰ τὰ ἐπανεύρῃ μιὰ μέρα· καταφεύγει ἐπὶ τέλους εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον «νοσοκόμου» εἰς ἓν παρθεναγωγεῖον. Διὰ τὴν μεγάλην κυρίαν, θὰ ἦτο ταπεινωτικὸν τὸ νέον ἐπάγγελμα, ἂν ἡ μητρική της

καρδία, εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν μικρῶν ξενητευμένων πλασμάτων, δὲν εὕρισκε γλυκυτάτην παρηγορίαν. Ὅλαι τὴν ἀγαποῦν, πρὸ πάντων ἡ ὑποδιευθύντρια, χαριτωμένη νέα ὀρφανὴ καὶ ἔρημος καὶ αὐτή

* * *

Ἑορτάζει ἡ διευθύντρια καὶ διοργανώνει μίαν ἐκδρομὴν εἰς Γαῖρὸκ σουγιοῦ τοῦ Βοσπόρου, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὰς ἀγαπητὰς μαθητρίας.

Χαίρουν ὅλαι αἱ μαθήτριαι καὶ προετοιμάζουν προσρωνήσεις καὶ ἀνθοδέσμας, μὰ χαίρει πολὺ καὶ ἡ ὑπηρέτρια Φραντζέσκα, ἡ ὁποία δὲν εἶδεν ἀκόμα τὸν παινεμένο Βόσπορο.

Εἰς τὸν καταπράσινο κάμπο, τὸν ὁποῖον σχίζει τὸ ποταμάκι, παίζουν καὶ γελοῦν αἱ μαθήτριαι, ὅταν ἔξαφνα καταφεύγει μικρὰ ἐπαῖτις, τὴν ὁποίαν ἔδειρεν ἄσπλαχνα ἡ κακὴ μητέρα της· ἡ μικρὰ Ἀνθούλα, καταφεύγει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κυρίας Ἀσπασίας τῆς νοσοκόμου καὶ λέγει· «Κρύψε με Μανούλα μου».

Αὐτὸ τὸ γλυκὸ ὄνομα καὶ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς, συγκινεῖ τὴν πολυπαθῆ γυναῖκα, ἡ ὁποία ὑπερασπίζεται τὸ παιδὶ καὶ δίδουν χρήματα εἰς τὴν μητέρα καὶ τὴν παρακαλοῦν ν' ἀφίσῃ τὴν Ἀνθούλα, πλησίον των δι' ὀλίγην ὥραν.

Ἡ Φραντζέσκα, ἡ ὁποία περιποιεῖται τὴν ἐπαῖτιδα, περίεργος ὅπως ὅλαι αἱ ὁμόφυλοί της, ἐρωτᾷ καὶ μανθάνει, ὅτι ἡ γραία δὲν ἦτο μητέρα τῆς Ἀνθούλας καὶ ὅτι ἡ Ἀνθούλα ἦτο κόρη καλῆς οἰκογενείας, τὴν ὁποίαν ἥρπασαν λῃσταί, οἱ ὁποῖοι κατόπιν καταδιωκόμενοι, ἔδωσαν αὐτὴν εἰς τὰ ἄπονα χέρια τῆς κακῆς γρηᾶς.

Τρέχει ἡ Φραντζέσκα χαρούμενη, διότι ἔμαθεν ἐνδιαφέροντα νέα, τὰ ὁποῖα θὰ μετέδιδεν εἰς τὰς μαθητρίας καὶ διηγεῖται μὲ ὑπερβολὰς ῥητορικὰς ὅλον τὸ ἱστορικόν.

Αἱ μικραὶ κόραι, ἀφοῦ ἤκουσαν τὰς περιπετείας καὶ ἀπὸ τὰ χείλη τῆς ἐπαίτιδος, ἀποφασίζουν νὰ παραλάβουν εἰς τὴν σχολὴν τὴν Ἀνθοῦλαν. Ἡ Φραντζέσκα χαίρει διότι ἔφερεν ὁλόκληρον στολὴν οἰκοτρόφου ἀπὸ πρόνοιαν—εἰς τὴν περσυνὴν ἐκδρομὴν ἔπεσε μιὰ μαθήτρια εἰς τὸ ποταμάκι καὶ δὲν εἶχεν ἐνδύματα ν' ἀλλάξῃ. —Δύο ἐκ τῶν εὐπορωτέρων μαθητριῶν, ὑπόσχονται νὰ παρακαλέσουν τοὺς γονεῖς των, διὰ νὰ πληρώσουν τὰ δίδακτρα, καὶ ἡ μικρὰ ἐπαῖτις ἐνδύεται καὶ γίνεται μέσα εἰς τὰς μαθητρίας, χωρὶς κανεὶς νὰ ἐννοήσῃ τίποτε—διότι θὰ ἐφυλάττετο μυστικόν Ἡ ἐπαῖτις ἡ ὁποία χάνει τὸ θῦμά της, ὑβρίζει.

* * *

Ἡ κ. Ἀσπασία λαμβάνει μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ μίαν φίλην της εἰς τὸ πραγματικὸν ὄνομά της (διότι ἐκρύπτετο ὑπὸ ψευδώνυμον).

Λειποθυμεῖ δὲ, διότι τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τῆς ἔφερεν ἀκτῖνα ἐλπίδος καὶ χαρᾶς. Ἔζησε μέσα εἰς τὰς τριακυμίας καὶ τώρα ἡ χαρὰ τὴν εὑρίσκει πολὺ ἀσθενῆ.

Ἀλλ' ἐνῶ ἡ ὑποδιευθύντρια πλησιάζει νὰ τὴν περιποιηθῇ, βλέπει ἐπὶ τοῦ φακέλλου τὸ ἀληθινὸν ὄνομά της καὶ ἀναγνωρίζει, ὅτι εἶνε ἡ μήτηρ της.

Εἶνε ἡ πρώτη ἀναγνώρισις λιγάκι ψυχρά. Δὲν ἠξεύρω ἂν ἡ κ. Ἀσπασία, εἶχεν ἰδιαιτέραν στοργὴν εἰς τὸ μικρότερο κοριτσάκι της.

Ἀλλὰ καὶ ἐνῷ θλίβει εἰς τὰς ἀγκάλας της τὴν πρωτότοκον, εἰς τὴν Εὐάνθην της πετοῦν οἱ λογισμοί της.

Ἡ φίλη της γράφει : ὅτι οἱ λῃσταὶ οἱ ὁποῖοι ἐκρήμνισαν τὴν εὐτυχίαν της, συνελήφθησαν καὶ εἰς τὰς ἀνακρίσεις των καταθέτουν, ὅτι τὴν Εὐάνθην τὴν ἔδωκαν εἰς τὰς χεῖρας ἐπαίτιδος.

Ἡ κ. Ἀσπασία, δὲν ἔχει πλέον ὑποψίαν, ἀλλὰ βεβαιότητα, ὅτι τὸ μικρὸ κοριτσάκι τὸ ταλαιπωρημένο τὸ ὁποῖον χθὲς μὲ τόσην θέρμην τὴν ὠνόμασε «μανοῦλα μου» ἦτο ἡ κόρη της καὶ θέλει νὰ τρέξῃ νύκτα νὰ τὸ ζητήσῃ, λησμονοῦσα ὅτι τὴν χωρίζει ὁ Βόσπορος ἀπὸ τὴν Ἀσιατικὴν ἀκτήν.

Τότε αἱ μαθήτριαι φέρουν τὴν ἐπαίτιδα μὲ καθαρὰ ἐνδύματα κι' ἡ εὐτυχὴς μήτηρ, θλίβει τὰ δυὸ τέκνα της, ἐνῷ ὁ χορὸς τῶν μαθητριῶν ψάλλει ᾆσμα χαρωπόν.

Αὐτὴ εἶνε ἡ ὑπόθεσις τοῦ παιδικοῦ δραματίου, τὸ ὁποῖον πολὺ συνεκίνησεν ὅπως εἶπον καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ὁποίου εἶνε, ὁ ἀγαπητότατος εἰς τὴν κοινωνίαν μας γυμνασιάρχης κύριος Χατζηχρήστου.

* * *

H. ARDEL

ΚΑΡΔΙΑ ΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΟΥ

(Ἴδε σελ. 104).

— Δι' ἄνθρωπον πνευματώδη, φίλε μου, εἶναι πολὺ ἀφελὴς ἡ ἀπαίτησις αὐτή... Ὑποθέτετε, εἰς τὴν ψυχικὴν θέσιν ποὺ εὑρίσκεσθε, ὅτι θὰ ὀνομάσω τὸ πρόσωπον ποὺ εἶχε τόσην καλωσύνην νὰ μὲ πληροφορήσῃ αὐτά; Διόλου. Πηγαίνετε, ἐπαναλαμβάνω, εἰς τὴν Κορνουάλλην. Ρωτήσατε δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καὶ πιστεύω ὅτι εὐθὺς θὰ βεβαιωθῆτε ἐπαρκῶς. Ἔπειτα κάμετε ὅπως ἐγκρίνετε. Καὶ θὰ γνωρίσω τότε, μὲ τὰς περὶ ἀταβισμοῦ θεωρίας σας, ὅτι θὰ διστάσετε νὰ διατηρήσετε τὰ περὶ γάμου σχέδιά σας.

Οὔτε τῆς ἀπήντησε κἄν. Ἐσηκώθη, αἰσθανόμενος ὅτι ὁλόκληρα ἔτη διέρρευσαν ἀπὸ τὴν στιγμὴν, ποὺ διήλθε τὸ κατώφλι τοῦ σαλονιοῦ της, γεμάτο ἀπὸ ῥόδα.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε μετ' ἀδιοράτου εἰρωνίας, διὰ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον ποὺ ἠθελήσατε νὰ δείξετε διὰ τὸ μέλλον μου καὶ τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω...

Τὴν ἐχαιρέτησε βαθέως. Ἀπήντησε μ' ἐλαφρὰν κίνησιν τῆς κεφαλῆς. Ὅπως εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδιαλέξεώς των, ἔλαμπαν οἱ ὀφθαλμοί της, κάτω ἀπὸ τὰς βλεφαρίδας της, καὶ οἱ ὀδόντες της ἐδάγκαναν τὰ πορφυρᾶ της χείλη, ὅπου διεγράφετο ἐλαφρὸν μειδίαμα θριάμβου.

. . . . . .

Ὅταν, δεκαπέντε ἡμέρας ἀργότερα, ὁ Ροβέρτος Νωρῆ ἀπεβιβάσθη εἰς Ἀγγλίαν, ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ Ἰσαβέλλα τοῦ εἶχεν εἰπῆ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν διὰ τὸν Κάρολον Βένσεῦ.

VII

Ὅταν, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της ἀπὸ τὸ Βέβεῦ ἡ Αἴλιαν ἔφθασε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν της εἰς τὴν Βαλλαίγην, εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἠσθάνθη ἰδιαιτέραν συμπάθειαν νὰ γεννᾶται μέσα της, δι' αὐτὸ τὸ ταπεινὸν χωρίον τοῦ βουνοῦ. Πρῶτον διότι τὸ εἶχεν ἀγαπήσῃ ὁ Ροβέρτος, καὶ τοῦ ἤρεσε νὰ ἔρχεται ἐκεῖ νὰ ἐργάζεται καὶ τῆς ἔκαμνε πολλάκις λόγον δι' αὐτό· ἔπειτα διότι καὶ αὐτὸ τὸ μέρος τὴν κατέκτησεν ἐκ πρώτης ὄψεως. Μία τοιαύτη αἴσθησις γαλήνης καὶ ἠρεμίας ἐφαίνετο πῶς ἀνεδίδετο ἀπὸ αὐτὴν τὴν κρυμμένην μοναξιάν, ἀλλ' ὄχι καὶ καταπλακωμένην ἀπὸ τὰς κορυφὰς τοῦ Ἰούρα, αἵτινες ἐφαίνοντο μαῦραι ἕνεκα τῶν ἐλατῶν, ποὺ εὐωδίαζον τὸν ζωογόνον ἀέρα. Ἠσθάνετο τὴν περίεργον ἐντύπωσιν ὅτι τὴν ὑπερήσπιζον αὐτὰ τὰ ὄρη, ὅτι ἦσαν οἱ σωματοφύλακές της ποὺ τὴν ἐχώριζαν ἀπὸ τοῦ ἄλλου κόσμου, διὰ νὰ ἐμποδίζουν κάθε κακὴν λέξιν νὰ φθάσῃ μέχρις αὐτῆς· καὶ αὐτὸ τὴν ἐλάφρωνε ὀλίγον ἀπὸ τὸν φόβον ποὺ τὴν κατεῖχε, μήπως γνωρίζουν ὅλοι γύρω της, ποὺ τὴν βλέπουν, τὸ τρομερὸν μυστικόν της.

Βέβαια, ἡ ἀγγλικὴ παροικία ἦτο πολυάριθμος εἰς τὴν Βαλαίγγην· ἀλλ' οἱ ἀποτελοῦντες αὐτὴν τῆς ἦσαν ὅλως διόλου ξένοι. Ὅλοι ἐφέροντο κάλλιστα ἀπέναντί της, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἐπαγωγόν της χάριν, τὴν μοναδικὴν ἁπλότητά της, καὶ τὴν ἔκριναν καὶ ὡς πλουσίαν κληρονόμον. Τὸ γνώριζε καὶ πικρὸν μειδίαμα ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν χειλέων της ὁσάκις καμία λέξις ἢ λεπτομέρεια ἐπρόδιδον τὴν κολακευτικὴν αὐτὴν ἰδέαν ποὺ εἶχον περὶ αὐτῆς.

— Ἐὰν ἐγνώριζον τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἐγύριζαν τὸ πρόσωπόν τους ἐμπρός μου, ἐσκέπτετο μὲ σκοτεινὴν ἀπελπισίαν.

Αὐτή, ἡ τόσον αὐθόρμητος, εἰλικρινὴς καὶ ἀνοιχτόκαρδη, ἤρχισε νὰ γίνεται δύσκολος καὶ ἀγρία τὸν χαρακτῆρα. Τῆς ἔδιδε κόπον αὐτὴ ἡ πολυάριθμος κοινωνία, ποὺ εὑρίσκεν γύρω της· καὶ ἂν ἤκουε τὰ αἰσθήματά της μόνον, θ' ἀπέφευγεν ἀδιαφόρως ὅλας τὰς προσκλήσεις εἰς περιπάτους, ἐκδρομὰς, ἑσπερίδας ποὺ προσήγγιζον τοὺς ἄλλους κατοίκους τοῦ ξενοδοχείου.

Ὅμως διὰ νὰ καθησυχάζῃ τὴν λαίδυ Ἔβανς, καὶ ἀπὸ ὑπερηφάνειαν ἐξ ἄλλου, διότι δὲν ἤθελε νὰ προδίδῃ τὴν σπαρακτικὴν καὶ παντοτινὴν ὀδύνην ποὺ ἐδοκίμαζεν εἰς τὴν ἐνθύμησιν τοῦ Ροβέρτου, δὲν ἀπέκρουεν ὅλως διόλου αὐτὰς τὰς εὐκαιρίας ποὺ τῆς παρουσιάζοντο. Ἀλλ' εἶχε χάσῃ τὴν ὡραίαν νεανικήν της φαιδρότητα, τὸ χαριτωμένο της καὶ ἠχηρὸν γέλοιο, καὶ ἡ πρωτότυπος ζωντανότης τῆς σκέψεώς της καὶ τῆς ἐκφράσεως τὴν ἐγκατέλιπον..

Συνδιελέγετο ἀκόμη κάποτε μετὰ ζωηρότητος σχεδὸν πυρετώδους· ἀλλ' ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς δὲν θὰ ἤργει νὰ διακρίνῃ πόσον ἐκεῖνα ποὺ ἔλεγε τῆς ἦσαν ἀδιάφορα. Μόλις εὑρίσκετο μόνη της, τὸ πρόσωπόν της ἔπαιρνεν ἀμέσως ἔκφρασιν βαθυτάτης μελαγχολίας. Οἱ ὀφθαλμοί της ἐγίνοντο βαθεῖς καὶ σκοτεινοί, μὲ ἀπελπισμένον βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἐτρόμαζε τὴν λαίδυ Ἔβανς κάθε φορὰν ποὺ τὸ συνήντα εἰς τὰς κόρας της.

Ποτὲ ἡ Αἴλιαν δὲν ἀνέφερε τ' ὄνομα τοῦ Ροβέρτου, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐγνώριζε τίποτε... Οὔτε λέξις ἐκ μέρους του. Ἀπὸ τὸ Βέβεῦ πολλαὶ ἐπιστολαὶ ἦλθον πρὸς τὴν λαίδυ Ἔβανς, ἀλλ' ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ στείλῃ ἀπὸ τὴν Γενεύην δὲν ἦτο μεταξὺ αὐτῶν.

Αἴ! λοιπὸν κατώρθωσεν νὰ ἐγείρῃ μεταξύ τωνραγμὸν ἀνυπέρβλητον. Ἡ θέλησίς της δὲν ἐταλαντεύετο· ἔμενε σταθερὰ εἰς τὴν ἀπόφασίν της νὰ μὴν τὸν ἐπανίδῃ ἀφοῦ ἡ ἀμείλικτος μοῖρα τοὺς ἐχώριζεν.

Ἀλλὰ, ἀμυδρῶς ἐνίοτε εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας της ἐμυκᾶτο ἡ ἐξέγερσις ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ποὺ ἔλαβε, χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ, χωρὶς νὰ γωνισθῇ διὰ νὰ τὴν νικήσῃ ἐκεῖνος, χωρὶς νὰ μαντεύσῃ ὅτι ἦτο πρόφασις ἁπλῶς ὅ,τι τοῦ ἔγραψε, καὶ νὰ δοκιμάσῃ νὰ τὴν εὕρῃ διὰ νὰ ἀποσπάσῃ τὸν ἀληθῆ λόγον τῆς ἀναχωρήσεώς της.

Ὅμως καὶ ἂν εἶχεν θελήσῃ νὰ τὴν ἐπανίδῃ εἰμποροῦσε νὰ σκεφθῇ ὅτι θὰ τὴν εὕρισκεν εἰς τὸ μοναχικὸν ἐκεῖνο χωρίον ; Δὲν ἔκαμεν τὸ πᾶν ἡ ἰδία νὰ μὴν μάθῃ τὸ καταφύγιόν της ; Προπάντων δὲ ντοῦ ἔγραψε ἐκείνη τὴν ἐπιστολήν ;... Ἄ! ἐκείνη ἡ ἐπιστολή!

«Ἔκαμες πολὺ ἄδικα. Αἴλιαν, νὰ τὴν γράψῃς, ἀφοῦ δὲν περιεῖχε τὴν ἀλήθειαν» τῆς εἶχεν εἰπῆ μὲ σοβαρότητα ἡ λαίδυ Ἔβανς.

«Ἔκαμες πολὺ ἄδικα!» Πόσες φορὲς αὐτοὶ οἱ λόγοι ἐπανήρχοντο εἰς τὸν νοῦν της σκληροὶ ἀμείλικτοι καὶ τῆς ἔπνιγον τὴν καρδίαν! Βέβαια! ἐὰν ἔκαμε τότε σφάλμα, ἐτιμωρήθη σκληρῶς δι' αὐτό! Ἀλλὰ μήπως ἐγνώριζε τί ἔκαμνεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ποὺ ἐν στιγμῇ πυρετοῦ ἀπελπισίας ἐχάραξε τὰς γραμμὰς ἐκείνας! Ποσάκις τὸ ἐπανέλαβεν ἐπίσης κατὰ τοὺς μοναχικοὺς περιπάτους της.

Ὑπῆρχεν εἰς τὸ βουνὸ, μία κορυφὴ πλησίον τοῦ χωρίου, ποὺ ὠνομάζετο Σημάδι τῆς Βαλλαίγης. Μόλις ἔφθασεν ἐρώτησε καὶ τὸ ἔμαθε, διότι πολλάκις

εἶχεν ἐλθῇ ἐκεῖ ὁ Ροβέρτος... Καὶ κάθε μέρα, τὴν ὥρα ποὺ ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος, ἤρχετο ἐκεῖ ὁλομόναχη· ἐκάθητο ἐπάνω σ' ἕνα βράχον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ βλέμμα της ἔρθανε πολὺ μακράν· καὶ μὲ τὰ χέρια πεσμένα ἐπάνω στὰ γόνατά της, καὶ μὲ τὴν σκέψιν κυριευμένην ἀπὸ τὴν ἐνθύμησιν τῶν εὐτυχῶν ἡμερῶν, ἔμενε μὲ τὰ μάτια κρεμασμένα εἰς τὸν θαυμάσιον ὁρίζοντα τῶν Ἄλπεων· καὶ αὐταὶ ὁλοχιόνιστοι, ἐρρόδιζον τώρα εἰς τὴν πορφυρᾶν ἀντανάκλασιν τῆς δύσεως, ἔπειτα ἐλάμβανον τὸ χρῶμα τῆς δενδρομολόχας, ἀκολούθως τοῦ μενεξέ, καὶ τέλος ἐχάνοντο μέσα εἰς μίαν ὁμίχλην στακτομαργαριτόχρωμη. Πρὸ πάντων τῆς ἤρεσε νὰ βλέπῃ πρὸς τὸ ἀπόμακρον μέρος ὅπου ἔρριττον τὰ νερὰ τῆς Λέμαν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Βέβεϋ. Τὰ ἐκοίταζε ὡς τὴν τελευταίαν στιγμὴν ποὺ τῆς ἦτο δυνατόν, ὡς τὴν ὥραν ποὺ τὸ πᾶν ἀπεκούπτετο ὑπὸ τῆς ὁλοέν ἀνερχομένης ὁμίχλης. Καὶ τότε ῥιγοῦσα ὀλίγον ὑπὸ τὴν ὑγρασίαν τῆς νυκτός, ποὺ ἔπιπτε, ξανακατέβαινε εἰς τὸ χωριὸ ἀπὸ ἔρημα μονοπάτια. Σπανίως κάποτε συνήντα κανένα ὀρεσείβιον ποὺ κατέβαινε εἰς τὴν δροσόλουστον νομὴν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ποίμνιόν του, οἱ κιώδωνες τοῦ ὁποίου ἠκούοντο μὲ τὴν μελαγχολικὴν των ἁρμονίαν εἰς τὴν γαλήνην τοῦ δειλινοῦ.

Τῆς ἤρεσαν οἱ μακρυνοὶ δρόμοι, διότι ἐκούραζαν τὸ σῶμα της καὶ τῆς ἔφερον ὕπνον βαρὺν δίχως ὄνειρα. Διότι ἐροβεῖτο προπάντων τὰς αἰφνιδίας ἐκείνας ἀφυπνίσεις τῆς νυκτός, καθ' ἣν στιγμὴν ἀπατηλὸν ὄνειρον τῆς ἔφερεν ἐνώπιόν της τὸν Ροβέρτον Νωρῆ. Τότε, ἐνίοτε, ἐνῶ ἔμενε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀκίνητος, μὲ τὴν κεφαλὴν γερμένην εἰς τὸ σκότος, ὅταν τίποτε δὲν ἤρχετο νὰ φέρῃ περισπασμὸν εἰς τὴν ὀδύνην της, τὴν κατελάμβανεν ἡ τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ γράψῃ εἰς τὸν Ροβέρτον ὅτι οὐδέποτε εἶχεν ἀμφιβάλλῃ περὶ αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν προσκαλέσῃ διὰ μιᾶς της λέξεως καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ τὰ πάντα!... Ἄ! Πῶς ἐκεῖνος, ὁ τόσον διορατικός, εἰμπόρεσε νὰ πιστεύσῃ τοὺς παγεροὺς καὶ ψυχροὺς χαρακτῆρας τῆς ἐπιστολῆς περισσότερον παρὰ τοὺς λόγους ποὺ τοῦ εἶπε μὲ τὰ φρίσσοντα ἐκ συγκινήσεως χείλη της, ἐκεῖ εἰς τὴν εἰρηνικὴν δενδροστοιχίαν;

Ἀλλ' ἂν κατὰ τύχην ἤρχετο, ὑπείκων εἰς τὴν πρόσκλησίν της, τί θὰ τοῦ ἔλεγεν ὅταν θὰ εὑρίσκετο ἐκεῖ, ἐμπρός της; τὴν ἀλήθειαν; Καὶ μόνον εἰς αὐτὴν τὴν σκέψιν, τὸ πρόσωπόν της κατεκοκκίνιζεν, ἔκαιε. Ἂν ἐπρόκειτο δι' αὐτὴν μόνον, θὰ ἐξέπιπτε ὅσον εἰμπορεῖτε τώρα τὴν ἀξίαν τῆς ὑπερηφανείας της, καὶ θὰ παρεδέχετο χωρὶς νὰ διστάσῃ, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἑνωθῇ μ' αὐτόν, ὅλην τὴν ὀδύνην ποὺ θὰ τῆς ἐπροξένει ἡ ἐξομολόγησις τῆς ἀληθείας, ἡ ἀποκάλυψις τοῦ φοβεροῦ της ἀπορρήτου. Ἀλλὰ ἐσκέπτετο δι' αὐτὸν προπάντων, δι' αὐτὸν καὶ μόνον, καὶ εἶχε τὴν ἀμείλικτον γενναιότητα νὰ ὁμολογῇ μόνη της ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ μίαν τοιαύτην δοκιμασίαν καὶ ἀπόδειξιν τοῦ ἔρωτός του. Μάτην ἡ λαίδυ Ἔβανς ποὺ τὴν ἔβλεπεν εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, προσεπάθει νὰ τὴν ἐγκαρδιώσῃ, καὶ νὰ τῆς ἐπαναφέρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ μέλλον· αὐτὴ δὲν ἐπίστευε πλέον.

— Θεία, τί θέλετε νὰ ἐλπίζω! τίποτε δὲν μπορεῖ νὰλλάξῃ τὴν θέσιν μου... Δὲν μπορεῖτε νὰ κάμετε ὥστε τὸ παρελθὸν νὰ μὴν ὑπάρχῃ, καὶ νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ με νυμφευθῇ ἄνθρωπος ποὺ δίδει σημασίαν εἰς τὴν ὑπόληψίν του...

Ἡ φωνὴ τῆς νέας κόρης εἶχε τὴν ἔκφρασιν γαληνίου ἀπελπισίας, ὅταν ἐπρόφερεν αὐτὰς τὰς λέξεις. Ἡ Λίλιαν ἔλεγεν ἁπλῶς πράγματα ἀναμφισβήτητα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπὶ μακρὰς ὥρας ἔπρεπε βεβαίως νὰ σκεφθῇ. Ἡ ὀδύνη τὴν εὗρε μέσα εἰς τὴν εὐτυχίαν της εἰς τὰ βαθύτατα τῆς καρδίας της. Ἤρχοντο στιγμαί, ποὺ ἡ δυστυχισμένη της ψυχὴ δὲν εἴξερε πλέον ἀπὸ ποῦ νὰ πιασθῇ, στιγμαὶ ὅπου παρατηροῦσα τὴν μελαγχολικὴν εἰκόνα τῆς μητρός της ἤρχιζε νὰ ψιθυρίζῃ, μὲ τὸν διάπυρον πόθον νὰ εἰσακουσθῇ:

— Ὦ! μητέρα, μητέρα, πάρε με μαζί σου, εἶναι πολὺ σκληρὸν καὶ πολὺ δύσκολον νὰ ζῇ κανείς!

— Εἶχε μὲ τόσην ἐπιμέλειαν δημιουργήσῃ ἕνα κενὸν γύρω της, ἀπὸ τὴν πυρετώδη ἐπιθυμίαν ποὺ ἠσθάνετο νὰποφεύγῃ ὅλους ποὺ εἰμποροῦσαν νὰ μάθουν τὴν καταγωγήν της, ὥστε δὲν ἐλάμβανε πλέον καθόλου εἰδήσεις ἀπὸ τὰς φίλας της.

— Λίλιαν, ἐπιστολὴ δι' ἐσέ! τῆς ἐφώναξε, μολαταῦτα, ἡ λαίδυ Ἔβανς ἕνα βράδυ τὴν ὥρα ποὺ ἐγυρνοῦσε ἀπὸ μικρὸν περίπατον εἰς τὸ χωρίον ἐν συνοδείᾳ καὶ πολλῶν ἄλλων γυναικῶν τοῦ ξενοδοχείου.

— Δι' ἐμέ; θεία Καίτη.

Ἐπῆρε τὸν φάκελλον ποὺ τῆς ἔτεινεν ἡ λαίδυ Ἔβανς ἐλθοῦσα πρὸς συνάντησίν της εἰς τὸν κῆπον. Αἰφνιδίως ἤρχιζεν ἡ καρδία της νὰ χτυπᾷ τρελλά, τρελλά. Ἦτο πολὺ σκοτεινὰ διὰ νὰ διακρίνῃ τὸ γράψιμον, καὶ ἠναγκάσθη νὰ μαζεύσῃ ὅλην τὴν θέλησίν της διὰ νὰ μὴ τρέξῃ καὶ ὑπερπηδήσῃ τὴν σκάλαν ποὺ τὴν ἐχώριζεν ἀπὸ τὸ φωτισμένον πρόστοον. Ἔφθασε μολαταῦτα ἀρκετὰ γρήγορα, καὶ τὸ ἐλαφρὸν κοκινάδι ποὺ ἐχρωμάτισε πρὸς στιγμὴν τὴν ὄψιν της ἐξηλείφθη. Ὄχι, δὲν ἦτο τοῦ Ροβέρτου ἡ ἐπιστολή, ἦτο ἐκ μέρους τῆς Ἔνιδ. Ἀδιάφορος θανήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν της νὰ τὴν διαβάσῃ. Ἀλλὰ παρετήρησε πλάϊ της τὴν λαίδυ Ἔβανς, ποὺ ἐπερίμενε μὲ ἀγωνίαν· ἐμάντευσε ὅτι ἡ θεία της εἶχε σχηματίσῃ τὴν ἰδίαν σκέψιν μ' αὐτήν, σχετικῶς πρὸς τὴν ἐπιστολήν, καὶ τῆς εἶπε, ἀναγκάζουσα τὴν φωνήν της νὰ φανῇ ἀδιάφορος.

— Εἶναι ἐκ μέρους τῆς Ἔνιδ, θεία. Θὰ ἀναβῶ νὰ τὴν τὴν διαβάσω μὲ ἡσυχίαν μου, ἔπειταθὰ πλαγιάσω· εἶμαι ὀλίγον κουρασμένη. Καλὴ νύκτα, θεία.

(Ἀκολουθεῖ).

τομαγιά, ποὺ πρέπει κανεὶς ὅλο λουλούδια νὰ συλλογίζεται καὶ δι' αὐτὸ δὲν σοῦ περιγράφω τὴν φρίκην ποὺ μοῦ ἐπροξένησε αὐτὸ τὸ φονικό, πρὸ πάντων ὅμως τὸ φονικὸ τοῦ δούλου.

ΣΑΝΚΟ ΠΑΝΣΑΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ξέρετε γιατὶ γίνεται τόση φασαρία στὶς χαρές; Τ' ἄκουα πῶς τὸ ἐξηγοῦσε κάποιος τὸν ὁποῖον θὰ ζούλευαν καὶ πολλοὶ μεσαιωνολόγοι ποὺ σοῦ βρίσκουν καὶ πόσα αὐγὰ γεννοῦσε τοῦ Παπᾶ Παχῶμιου ἡ ὄρνιθα στὸν ἕβδομον αἰῶνα καὶ τὸ κάμνουν μὲ τόσην ἐμβρίθεια ποὺ γεμίζουν ὁλόκληρο τόμο—καταναλώσεως Εὐρωπαϊκῆς. Λοιπόν, οἱ χοροὶ, τὰ τραγούδια καὶ ὅλ' αὐτὰ γίνονται στὶς χαρὲς διὰ νὰ ὑπάρξῃ μαρτυρία τοῦ γάμου· δηλ. ὄχι μόνον οἱ προσκεκλημένοι ἀλλὰ καὶ ὅλοι ποὺ θ' ἀνησυχοῦν ἀπὸ τὸν κρότο καὶ τὴ βοὴ νὰ εἶναι μάρτυρες. Ποῦ νὰ τὸ φαντασθῇ κανεὶς καὶ μάλιστα τώρα ποὺ γίνονται τόσο σκεπαστά.

* * *

Οἱ καμῆλες κατήντησαν ἀληθὴς μάστιξ διὰ τὴν Ἀμερικήν, καθὼς τὰ κουνέλια διὰ τὴν Αὐστραλία.

Πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ἐπάνω κάτω ὅταν βρῆκαν σὲ κάτι μέρη ἐκεῖ, κάτι χρυσωρυχεῖα, ἕνας ἐπιχειρηματίας τὶς ἔφερε. Ἐννοεῖται ὅτι ἀμέσως ἔγιναν ἀρκετὰ χωρία γύρω στὰ χρυσωρυχεῖα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὰς πόλεις ἦτο ἀρκετὴ καὶ τὸ μέρος δύσβατο ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ τρόπος μεταφορᾶς καὶ ἄλλων χρειωδῶν.

Οἱ ἡμίονοι τοῦ ἐφάνησαν ὄχι πρακτικὸν μέσον καὶ σκέφθηκε νὰ μεταχειρισθῇ καμήλους.

Ἔφερε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Τύνιδα ἕνα κοπάδι, ἀλλὰ δυστυχῶς δι' αὐτὸν καὶ περισσότερο διὰ τὸν τόπον δὲν ἐπέτυχε. Τὸ μέρος ἦταν πετρῶδες καὶ ὄχι κατάλληλο διὰ τὰ πλατειὰ πόδια τῶν καμήλων. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ τὶς ἐγκαταλείψῃ στὴν τύχη τους. Ἐκεῖ δὲ μέσα στὰ δάση δὲν ἤργησαν νὰ πολλαπλασιασθοῦν καταπληκτικά, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ προξενοῦν ἀνησυχία.

Ἐνῶ γίνεται τόσος κρότος διὰ τὶς καμῆλες, ἐξ ἄλλου δίδουν δείγματα ἀρκετῆς φιλοζωίας. Κάμουν ἕνα ἰδιαίτερο κοιμητήριο διὰ τοὺς σκύλους. Ἴσως διότι σκέπτονται νὰ καταργήσουν τὰ κοιμητήρια διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

* * *

Ὁ Φραγκίσκος Κοππὲ διηγεῖται ὅτι τέσσερες φορὲς στὴ ζωή του ἐνῶ ἦτο πλαγιασμένος, ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ τοῦ φωνάζῃ: «Κοππέ, Κοππέ!» λέγει δὲ πῶς αὐτὸ τοῦ συνέβαινε ἀκριβῶς σὰν δὲν ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Εὐτυχῆς, λέγει τὸ φύλλον ποὺ μᾶς μεταδίδει αὐτὴν τὴν εἴδησι, ὁ συγγραφεὺς ποὺ σ' ὅλο του τὸν δημοσιογραφικὸ βίο, μόνον τέσσερες φορὲς δὲν μνήσκει εὐχαριστημένος ἀπ' τὸν ἑαυτό του.

* * *

Εἶναι γνωστό, θαρρῶ, τὸ τελευταῖον συνέδριον γυναικῶν, καὶ ἔκαμε καὶ τόσο κρότο.

Αὐτὲς οἱ γυναῖκες σοῦ ἔχουν καὶ κάτι ἰδέες!

Ἂς ἀφήσωμε τώρα ἐκεῖνο ποὺ ἐν πλήρει οἰκουμενικῇ συνόδῳ τοῦ τετάρτου αἰῶνος, εἶπε, ἕνας ἐκ τῶν Πατέρων:

«Ἡ γυναῖκα εἶναι τὸ προϊὸν ὑπεραρίθμου ὀστοῦ· καὶ ἐννοοῦσε βέβαια τὴν πλευρὰν τοῦ Ἀδάμ. Αὐτὸ ἀποδεικνύει μόνον, ὅτι οἱ ἅγιοι πατέρες δὲν ἦσαν διόλου λεπτοί.

Ἀλλὰ πόσο διδακτικὸ μποροῦσε νὰ ἦναι δι' αὐτὲς ἂν τοὺς διάβαζαν ἐκεῖνο ποὺ ἔγραψε ὁ Σαὶν-Πιέρ. «Στὰς οἰκιακὰς θλίψεις, στὶς ἄδοξες προσπάθειες ποὺ ἀπαιτοῦν τόσον θάρρος, στὶς ἀσθένειες καὶ ἕως σ' αὐτὸν ἀκόμα τὸν θάνατο φαίνεται ἡ δύναμις τῆς γυναικός. Εἰς τὸν ἥρωα ἐναπόκειται νὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα τοῦ θάρρους καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν θάνατο· ἡ γυναῖκα ὅμως τὸν ξεπερνᾷ· τὸν περιμένει στὸ σπίτι.»

Θαρρεῖς ὅμως πῶς ἐξ ἐνστίκτου ὁ κόσμος αἰσθάνθηκε πῶς ἡ γυναῖκα σὰν βγῇ μέσ' ἀπ' τὸ σκότος καὶ τὴν ἠρεμία τοῦ σπιτιοῦ της γιὰ νὰ δειχθῇ στὸ φῶς χάνει κάτι τι ἀπ' τὴ χάρι της καὶ ἀπ' τὸν σεβασμὸ ποὺ ἔχουν γιὰ κείνην.»

Ὁ Διδερὼ ἔλεγε «Σὰν πρόκειται γιὰ τὴν γυναῖκα πρέπει νὰ βουτήσῃ κανεὶς τὴν πέννα του στὸ οὐράνιο τόξο καὶ νὰ ρίξῃ ἐπάνω στὴν γραμμὴ ποὺ γράψῃ τὴν σκόνη τῶν φτερῶν τῆς πεταλούδας.

Στὰ σλαβικὰ ἔθνη σημαδεύουν τὴν λαμπάδα τοῦ γαμπροῦ καὶ τὴν λαμπάδα τῆς νύφης καὶ τὶς ἀφίνουν νὰ καοῦν ὡς τὸ τέλος. Πιστεύουν δὲ ὅτι ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ λαμπάδα τελειώσῃ πρώτη θὰ πεθάνῃ πρῶτος.

* * *

Ἕνα πολὺ πρωτότυπο ἔργο εἶναι ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Vapereau. Εἶναι ὁλάκερο ἀπάνθισμα ἀπὸ γνῶμες ποὺ διάλεξε μέσ' ἀπ' ὅλα τὰ ἔργα ποὺ διάβασε. Πιστεύω δὲ πῶς ἔχει καὶ γιὰ μᾶς ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ τὸ σύγγραμμα, ἂν καὶ ἀλλόγλωσσος, γιατὶ ἄκουσα νὰ λένε «πῶς ἡ ἰδέα δὲν ἔχει πατρίδα». Ἀποσπῶ λοιπὸν μερικὲς γνῶμες.

* * *

«Ὅταν λέγω γιὰ τὸν ἄνθρωπο μιλῶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ὅταν ὅμως κακομιλῶ ἔχω πάντα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἄλλους».

* * *

«Ἐὰν ὁ καθένας δὲν εἶχε παρὰ τὴν εὐτυχία ποὺ τοῦ ταίριαζε θὰ ὑπῆρχαν στὸν κόσμο πολὺ περισσότεροι δυστυχεῖς».

«Ἐγωϊστὴς θὰ πῇ ἐκεῖνος ποὺ δὲν συλλογίζεται γιὰ μᾶς».

*
* *

«Μπορεῖ νὰ πέσῃ κανεὶς πολὺ χαμηλὰ χωρὶς νὰ ἦναι ἀνάγκη νὰ πέσῃ ἀπὸ πολὺ ἀψηλά».

«Οἱ μεγάλες παρατηρήσεις δὲν μᾶς κάμνουν πάντα νὰ λησμονοῦμαι τὶς μικρὲς ἀρνήσεις».

*
* *

«Τὰ νειάτα ταιριάζουν στὴν ἀσχημιὰ σὰν μιὰ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου ἐπάνω σ' ἕνα κουρέλι».

G. Vapereau.

*
* *

Μιὰ κυρία πολὺ παχειὰ θέλει νὰ ζυγισθῇ:

— Κάποιος:

— Κυρία μου ἡ ζυγαριὰ ζυγίζει μόνον 125 κοιλὰ ἐνῶ σεῖς εἶσθε βαρυτέρα.

— Ἡ Κυρία μετὰ μικρὰν σκέψιν:

— Δὲν πειράζει πληρώνω διπλὴ τιμὴ καὶ ζυγίζομαι δυὸ φορές.

— ! ! !...

Γ. Ι. Κάρ.

Μικρὰ χαρτάκια.

10. Πότε σιωπᾷ κάνεις;

11. Ποῖος αἰσθάνεται τὸν πόνον τοῦ χωρισμοῦ περισσότερον ὁ φεύγων ἢ ὁ μένων;

12. Ποία ὥρα φεύγουν γρηγορώτερα;

Ἀπάντησις εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ 11 ἀριθμοῦ τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχοῦς».

4. Τῶν ἐρωτεμένων τὰ μάτια· τῶν οἰνοποτῶν ἡ μύτη· τῶν χυδαίων τὸ στόμα καὶ τῆς καταρροῆς τὸ πτέρνισμα.

5. Ὅταν τὸν ἐκπλήξῃ κάτι τόσον, ὥστε νὰ κατανιτήσῃ μωρὸς καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ «τὸ γελάδας μωρὸ κάτι μεγαλεῖο ἐστί».

6. Κατὰ τουρκικὴν παροιμίαν τοῦ καλοῦ στὸ κεφάλι καὶ τοῦ κακοῦ στὰ πόδια. —ε.π.

4. Εἰς τὸν ἔρωτα κατὰ τὸν Δρόσινην ὁ μεγαλείτερος προδότης εἶναι τὰ μάτια.

Μὴ μ' ἐρωτᾶς ἂν σ' ἀγαπῶ
γιὰ κύτταξέ με πρῶτα
τὰ δύο μου χείλη μὴ ρωτᾶς
τὰ δυό μου μάτια ρώτα.

5. Ὅταν διακωμωδεῖται ὁ ἐχθρός του.

6. Τὰ μάτια τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ σταματοῦν στὸ ἴδιο σημεῖο μά ὁ καλὸς τὰ βλέπει μὲ τὸ γλυκὺ τῆς καλωσύνης φῶς, ἐνῶ ὁ κακὸς μὲ τὰ μαῦρα τῆς κακίας γυαλιά.

Σ.

«Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ» Ἔτος 18ον.

Κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν τὸ τερπνότερον καὶ μορφωτικώτερον ἀνάγνωσμα τῆς τρυφερᾶς ἡλικίας εἶνε «ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων». Ὅ,τι δημοσιεύεται ἐν αὐτῇ, — μυθιστορήματα διηγήματα, δραμάτια, διάλογοι μονόλογοι, μῦθοι, ποιήματα, βιογραφίαι, κτλ. κτλ· — ὅλα εἶνε συντεταγμένα εἰς γλῶσσαν ἁπλῆν καὶ εἰς ὕφος κομψὸν κατὰ τὰς ὑγιεστέρας παιδαγωγικὰς ἀρχάς, ὑπὸ συγγραφέων εἰδικῶν καὶ ἀνεγνωρισμένης ἀξίας, ἑλλήνων καὶ ξένων.

Αἱ διάφοροι πνευματικαὶ ἀσκήσεις, αἱ προτεινόμεναι πρὸς λύσιν, ὀξύνουσι τὸ πνεῦμα τῶν νεαρῶν της συνδρομητῶν, καὶ οἱ συχνὰ προτεινόμενοι διαγωνισμοὶ ἐξεγείρουσι τὸ εὐγενὲς αἴσθημα τῆς ἁμίλλης· ἡ δὲ τρυφερὰ καὶ ἐγκάρδιος Ἀλληλογραφία τῆς «Διαπλάσεως» προσδίδει εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἰδιαίτερον ὅλως θέλγητρον.

Τέλος ἡ φιλοκαλία μεθ' ἧς ἐκτυποῦται ἡ «Διάπλασις τῶν Παίδων καὶ αἱ εἰκόνες δι' ὧν κοσμεῖται καθιστῶσιν αὐτὴν φύλλον ἐξόχως καλλιτεχνικὸν καὶ ὡραῖον, ὅπως πρέπει νὰ εἶνε πᾶν βιβλίον προωρισμένον δι' ἀναγνώστας νεαροὺς, τῶν ὁποίων ἤδη μορφοῦται ἡ καλαισθησία.

Ἀλληλογραφία.

34. Καμέλιαν ἐνταῦθα.—Τραγουδάκια πολὺ γνωστὰ καὶ πολὺ ἀγαπητὰ εἰς τὸν λαὸν, εἶναι τὰ τραγούδια τοῦ κ. Τσακασιάνου, ποιητοῦ Ζακυνθίου. *Ὦ πῶς μπορεῖς κι' ἀλλάζεις τὴν καρδιά σου* κτλ. Εἰς τὰ χείλη τοῦ λαοῦ, βασιλεύουν ἐπίσης ἀποσπάσματα κωμειδυλλίων Ἑλληνικῶν καὶ Γαλλικῶν ἐκ μεταφράσεως.

35. Μαργαρίταν. Ὁ Ἀχ. Παράσχος ἐγεννήθη ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1833 ἀπέθανε τῷ 1895 Ἰανουαρ. 26. Ἔδωκεν, ὅτι ἦτο προωρισμένος νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν πτωχὴν φιλολογίαν μας, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπέθανε πρὸ πολλοῦ. Ὁ Κώστας Κρυστάλλης, ἐγεννήθη εἰς τὸ Συρράκον τῷ 1867 ἀπέθανεν εἰς Κέρκυραν τῷ 1894. Ὁ Μάργαρης, τοῦ ὁποίου ἴσως τὸν θάνατον ἀγνοεῖτε καὶ δι' αὐτὸ δὲν μ' ἐρωτᾶτε, ἐγεννήθη εἰς τὴν Ζάκυνθον καὶ ἀπέθανε τῷ 1895. Ἂν τὰ ποιήματα τοῦ Κρυστάλλη, ἦσαν διαυγῆ κρύσταλλα, εἶχε καὶ ὁ Μάργαρης μαργαριταράκια ἀτίμητα. Βλέπετε; πολὺ ἄπονα ὁ χάρος δεκατίζει τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν ποιητῶν μας.

36. κ. Δ. Ι. Φανάριον. — Χωρὶς νὰ ἐξετάσω τοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι ἐξάπαντος θὰ ἦνε εὐγενεῖς, θὰ ἐργασθῶ μὲ πολὺν ζῆλον δι' ὅτι μοῦ γράφετε.

37. Ἑλενίτσαν ἐνταῦθα.—Ἐκ τῶν ἔργων σας «Κοκὸς» καὶ «Κικῆς» προτιμῶ τὸ δεύτερον· ἔχει πολλὴν τρυφερότητα καὶ θὰ ἐκέρδιζεν εἰς ἕνα διαγωνισμὸν τῆς «διαπλάσεως» τὸν πρῶτον ἔπαινον. Τὰ αἰνίγματά σας πολὺ ἐπιτυχῆ, ἀλλ' ἡ «Ἠχὼ» δὲν δύναται νὰ τὰ δημοσιεύσῃ. Τὸ ποίημα «τριφύλλι» χαριέστατον, ἀλλ' ἡ ἰδέα δὲν μοῦ φαίνεται πρωτότυπος· μήπως τὴν ἐδανείσθητε;

38. Μαύρην Μοῖραν ἐνταῦθα.— Εἰς τὸ ἑξῆς πρέπει νὰ γράφετε τὄνομά σας πλησίον τοῦ ψευδωνύμου σας. Ἄλλως, δὲν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ν' ἀπαντῶμεν.